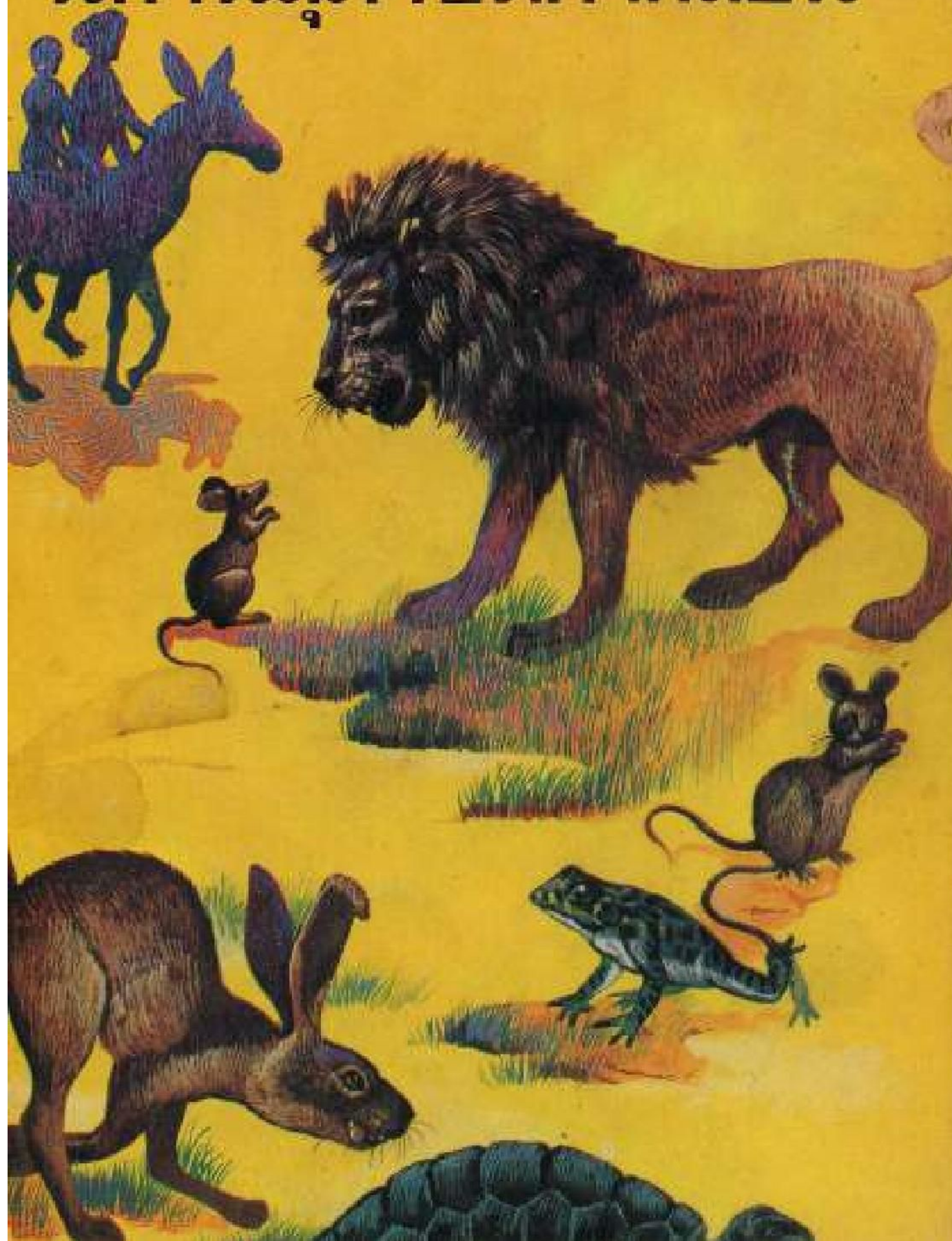

นิทานสุภาพสัตว์คำกลอน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ระดับประถมศึกษา

เรื่อง

นิทานสุภาชีวิตคำกลอน

หลวงจรัสการคุณกรรม (จรัส บุนนาค)

ผู้ประพันธ์

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านชื่อ
“นิทานสุภาษิตคำกลอน” สำหรับระดับประถมศึกษา ขึ้น
กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้
ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๐

(นายรังสฤษดิ์ เชาวน์ศิริ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำของผู้ประพันธ์

เสนอบท พจมาน ไร่อ่านเขียน
เพื่อกำเนิด ตรุณน้อย ค่อยเพียรเรียน
ช่วยปราบเลี่ยน อวิชา ให้ซาไป
เรื่องนิทาน สุภาสิต ดิดจะเก่า
เอามาเล่า เลือกสรรว หันสมัย
เป็นกลอนแปด เจริจา ภาษาไทย
ถ้าตอนใด ผิดแบบ ไม่แยบคาย
ขอปวงปราชญ์ โปรดอภัย ให้แก่ข้า
ผู้เจตนา ช่วยลูกหลาน ท่านทั้งหลาย
กลอนสุภาพ หายาก ไม่มากมาย
จึงชวนขวย เพื่อเด็กไทย ได้เล่าเรียน
ไซกวี ภูมิยังอ่อน กลอนตลาด
ไร้สามารถ แต่ก็กล้า มาลองเขียน
หากผิดพลาด ท่านมุนี ช่วยติเตียน
จะพากเพียร แก้ไข ให้ขึ้นชวน
ตัวผมหรือ ชื่อนาย จรัสการ
เป็นวงศ์วาน บุณนาค มาจากสวน
ณ บางช้าง เชื้อเผ่า เหล่าคุณนวล
เห็นว่าควร จึงได้คิด ประดิษฐ์กลอน
หวังให้เป็น ตำรับ ประดับชาติ
ทั้งมุ่งมาด ช่วยครู ผู้สั่งสอน
เด็กผู้ใหญ่ อ่านได้ ไม่ง่วงนอน
ถ้าถึงตอน สุภาสิต ควรคิดจำ

ส่วนเรื่องราว กล่าวปน คนกับสัตว์
สารพัด เจรจา ดุน่าข้า
แผลงมาจาก อีสปะ กิรณัม
มักมีธรรม ประจำแฝง ทุกแห่งไป
จะร้องเล่น แก่เหงา เล่าก็เหมาะ
ถ้าเพลงเพราะ คงน่าชม สมสมัย
แบบสากล เชิญผูก ให้ถูกใจ
ใครร้องได้ คงฟังงาม ยามราตรี
หรือจะใช้ สอนตาม คำบอกเด็ก
ในชั้นเล็ก อนุบาล ขาญชัยศรี
ถึงชั้นสูง ป.หกก็ เหมาะพอดี
สูงกว่านี้ คงง่ายไป ไม่บังควร
ขออุทิศ ลิขสิทธิ์ ไม่คิดหวง
ให้กระทรวง ศึกษา พาณิชนวน
โปรดแก้ไข เปลี่ยนแปลง แห่งสำนวน
ขอเชิญชวน ขาญกวี ช่วยชี้เติม
ตอนไหนยาว เกินไป ตัดให้เหมาะ
กลอนไม่เพราะ แก้ไข ได้ส่งเสริม
หากพิเคราะห์ ไพเราะดี ไว้ที่เดิม
ถ้าสั้นเพิ่ม ให้สนอง ตามต้องการ

กํานํา

หนังสือส่งเสริมการอ่านชื่อ “นิทานสุภาษิตคำกลอน”
นี้ หลวงจรัสการคุณากร (จรัส บุณยาค) เป็นผู้ประพันธ์ขึ้น
และนางสาวเจียมจิตต์ บุญญานุรักษ์ เป็นผู้ตรวจ หนังสือนี้
ประพันธ์เป็นกลอนแปด มีทั้งหมด ๑๕ เรื่อง เนื้อเรื่องนำมา
จากนิทานสุภาษิตบ้าง นิทานอีสปบ้าง ให้คติสอนใจ ถ้อยคำ
ที่ใช้ก็ง่าย ๆ กรมวิชาการจึงหวังว่าหนังสือจะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งแก่เด็กในระดับประถมศึกษา ทั้งในด้านเนื้อหาสาระและ
ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

กรมวิชาการ

สารบัญ

1. ลูกแกะกับหมาป่า	หน้า	1
2. ราชสีห์กับหนู	”	8
3. กากับสุนัขจิ้งจอก	”	14
4. ลาสามตัว	”	16
5. กระต่ายทาสเตา	”	22
6. กบใจร้าย	”	28
7. บาตรดินกับบาตรเหล็ก	”	32
8. เต่าทะเลได้	”	34
9. เณรผีนตีน	”	37
10. แบกพลั่วจนตาย	”	42
11. เถรตรงเกินไป	”	49
12. จีนสองเกลอ	”	54
13. สัตว์สอพลอ	”	65
14. หลงเมียฆ่าแม่	”	71
15. เล่นแร่แปรธาตุ	”	79

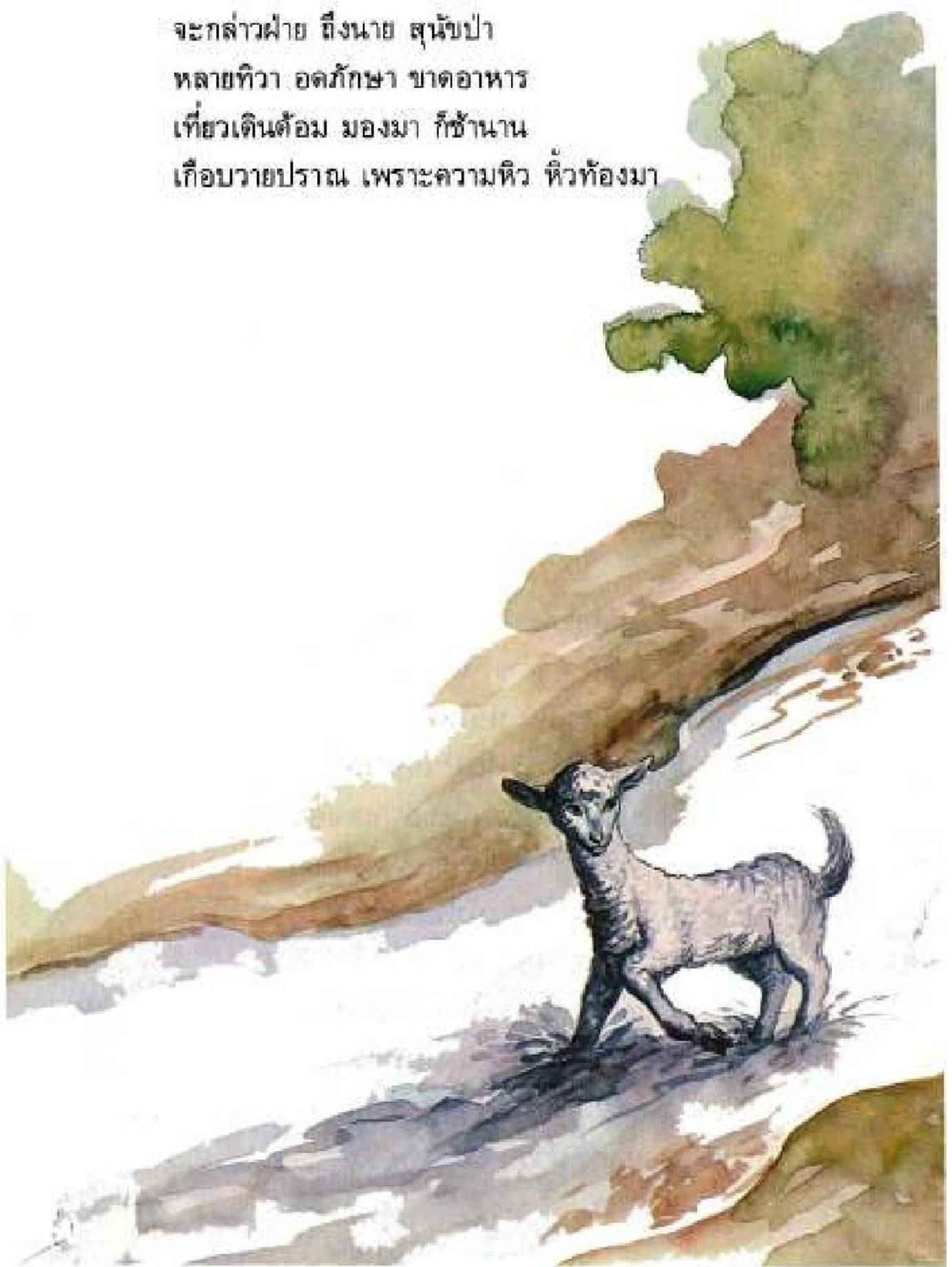

ลูกแกะกับหมาป่า

มีลูกแกะ ตัวน้อย กระฉอยนิต
 มายืนบิด ตัดกายา น้ำสงสาร
 เหลือบแลเห็น น้ำไหล ในลำธาร
 ก็เบิกบาน ปรีดีเปรม เกษมใจ
 ด้วยเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า แสนสาหัส
 เพราะพรากพลัด จากเคหา ที่อาศัย
 รีบเดินตรง มายังท่า ชลาสัย
 แล้วลुบไล่ พักตรา ด้วยวารี
 ไม่เย็นพอ จึงกระโดด สิ่งโลดเต้น
 แอ้วยเล่น แล้วท่อง นทีศรี
 แสนสำราญ สุขเกษม เปรมปรีดี
 ณ แดนที่ น้ำวน ชลธาร

จะกล่าวฝ่าย ถึงนาย สุนัขป่า
หลายทิวา อคภักษา ขาดอาหาร
เที่ยวเดินด้อม มองมา ก็ช้านาน
เกือบวายปราณ เพราะความหิว หิวท้องมา

ถิ่นน้ำใส ไหลเย็น เห็นลูกแกะ
 จีงรีบแวะ ด้วยมุ่งมาด ปราศรณา
 จะฉีกเนื้อ กัดกิน ดังจินตนา
 เพราะมีใจ พาลา มาแต่เต็ม
 พอเข้าใกล้ ปราศรัย ด้วยคำแรง
 ควหรือเจ้า ก้าแหง แก่ลึงฮึกเหิม

น้ำอิงขุน เจ้าอิงวุ่น มาหนุนเต็ม
 ช่วยสงเสริม กวนเล่น จนเป็นคม
 ลูกแกะน้อย ตัวสั้น อยู่จังก
 ให้อัประหลก ตอบความ ยามซิมชม
 อนิจจา คุณอาชา ฟังการม
 อันตัวผม อยู่ได้น้ำ ทำอย่างไร
 จะให้น้ำ ขุ่นได้ สงสัยนัก
 ท่านลึควัก โคลนขึ้นมา วารีใส
 จึงเปลี่ยนเป็น สีดำ อยู่ร่ำไป
 แถมน้ำไหล มาทางนี้ ทุกวัน
 สุนัขป่า ไกรธา จนหน้าแดง
 รีบเปลี่ยนแปลง ถ้อยคำ ให้คมสัน
 อย่าพูดมาก ปากกล้า มือข้ากัน
 เดี่ยวจะหัน จิกเนื้อ เอื้อจนพอ
 เมื่อปีกลาย เจ้าทำไม ไปเที่ยวค้า
 โพนทนา สับปลับ กับสิ่งจ้อ
 เอาความเท็จ ใส่ข้า แอมคำทอ
 เจ้าโดนตอ เพราะข้ารู้ หูข้ามี
 ลูกแกะน้อย ตัวสั้น ให้หวนจิต
 กลัวชีวิต จะวอดวาย ตายเป็นผี
 ยกมือไหว้ ตอบพลง ทางพาที่
 กรุณา คิดให้ดี ชี้อุนอา
 เมื่อปีกลาย ผมยังไม่ ได้กำเนิด
 เหตุที่เกิด ดังทัน นั้นกล่าวหา

คงเป็นไป ไม่ได้ จริงโหมนา
 ไปรดเมตตา อภัย ให้ผมเทอญ
 แม้ผมผิด ยกให้ ไม่เอาโทษ
 เป็นการโปรด ปลอ่ยข้า นาสรรเสริญ
 ผมไม่ผิด ยิ่งควรปลอ่ย ข้อยเหลือเกิน
 ไม่ควรเมิน ผ่านบุญ อุตหนุนกรรม
 หมาป่าฟัง ค้างคาน แสนสาหัส
 หมันไส้จัด ลูกแกะกล้า ว่าตล่ำ
 มาสั่งสอน คนเซ่นกู ให้รู้ธรรม
 จึงตอบคำ ไปทันที ด้วยปรีชา
 อันตัวเจ้า เด็กเมือวาน เห็นปานนี้
 มาอวดดี ตีฝีปาก มากหนักหนา
 ความผิดมึง ถึงที่ สิ้นชีวา
 จะต้องม้วย มรณา คราบัดดล
 แม้ตัวมึง มิได้ว่า ข้าปีก่อน
 แต่บัดนี้ เองดำซ้ำ เมื่อหน้าฝน
 อันโทษนี้ แสนร้าย ต้องวายชนม์
 แทนตัวตน พ่อเจ้า เนนาไพร
 พอจบคำ หมาป่า คว่าลูกแกะ
 ลงนอนแทะ กินมังสา ไม่ปราศรีย
 กระดูอ่อน รสกล่อมกลม สมฤทัย
 ก็หมดไป ในปากหมา ป่าจันทาล

สุภาจิต เรื่องนี้ มีอยู่ว่า
 คนกำลัง วังชา มหาศาล
 จะพูดไร เป็นนั้น ดังบันดาล
 เหตุสมาน ผลสนอง ตามต้องใจ
 เป็นผู้น้อย อ่อนแอ ย่อมแพ้เขา
 ขึ้นได้เพียง ป่วยการเปล่า อย่าสงสัย
 ยิ่งคนพาล สันดานชั่ว ตัวจัญไร
 มีใส่ใจ ฟังถ้อย ผู้น้อยเลย
 บุคคลใด ไร้อำนาจ วาสนา
 จะเจรจา กล่าวคำ ไร้เหตุผล
 คงอับผล จนพิกตร้า ไม่กล้าเงย

คนอื่นเฉย เมยลิมฟัง ล้มพังครืน
หากขายใจ ได้ทรัพย์ ศฤงคาร
บริวาร มากมาย หลายพันหมื่น
ทุกเหตุผล น่าชม ดูกลมกลื่น
ทุกวันนี้ คนอื่นเชื่อ ไม่เบื่อกรรณ
ครุณน้อย ฟังเพียร เรียนสามารถ
ให้เปรื่องปราศัญญ์ วิทยา พาคมนัน
เรื่องวิชา พาด้วยง ่องอาจครั้น
ขึ้นสู่ชั้น ขึ้นมหา บัณฑิตเอย

ราชสีห์กับหนู

จะกล่าวถึง ราชสีห์ ผู้มีเกียรติ
 ลงนอนเหยียด ขาขยำ พนาสันต์
 หลับสนิท ในเวลา ครากกลางวัน
 ลืมพงศ์พันธุ์ เขตคูหา พาราเดิม
 มีหนูน้อย ตัวหนึ่ง ซึ่งสถิต
 อยู่ใกล้ชิด จิตคึก นึกฮึกเหิม
 ตะโกนเรียก เพื่อนหา มาเพิ่มเติม
 ทวีเสริม มากมาย หลายสิบตัว
 รุ่งกระโดด โดดเด่น ไม่เป็นส่า
 จับระป่า รำไท่น อยู่บนหัว
 ราชสีห์ นอนเพลีย แสนเงี้ยว
 เล่นกันนัว อยู่เหนือกาย นายสิงโต
 พระยาสัตว์ พลิกพื้น ดิ้นจากหลับ
 ผวาจับ มุสิกกะ หยิงยะโส
 หมายจะฟาด ให้แต่เพียง หัวเสียงโน
 พวกหนูไผ่ ผ่านหนี รุ่งจีไป
 เจ้าหนูน้อย เจ้าของบ้าน พาลจะซ้ำ
 มั้วรอร่า เซทรง อย่างสงสัย
 ไม่เด็ดขาด ตัดสิน ณ หันใด
 ก็แพ้ภัย ตัวเอง แบบเพรงกาล
 ราชสีห์ จับได้ ไม่เช่นฆ่า
 เอาบาทา เหยียบไว้ ด้วยใจหาญ

แล้วสอบสวน ทวนคำ โดยชำนาญ
ว่าทงการ อะไร ไม่ระวัง
เจียมกายา บ้าปิ่น หมิ่นจอมสัตว์
ถึงเหยียบหัตถ์ หัวข้า เหมือนบ้าหลัง
ช่างไม่เกรง ศักดา ดุน่าชัง
อย่าปิดบัง โทษเจ้า มีเท่าไร
หนูตัวน้อย กราบก้ม ประณมหัตถ์
ผจงจัด ถ้อยคำ ตามนิสัย
ชักแม่น้ำ ทั้งห้า พรรณนาไป
แล้วกราบไหว้ ขอร้อง ในโทษตน
ว่าข้าแต่ ราชา พระยาสัตว์

โทษข้าชด ควรวณตาย ปลายต้นสน
 ถ้าไม่โปรด ก็คงตาย วายชีพนม
 ที่มีคมาน หมิ่นเกียรติ พระภูมิ
 ขอเดชะ จงปรานี ไว้ชีวิต
 แก่คนผิด หล่องค์ พระทรงศรี
 ให้ทำการ แก่ตัว ชั่วกสายดี
 ลองอีกที ถ้าไม่หาย ยอมวายวาง
 หากข้าเจ้า มาถึง ซึ่งโอกาส
 ที่สามารถ แทนคุณได้ ให้หายหมาง
 จะฉลอง กตัญญู ทุกสู่ทาง
 ร้าพันพลาจ กราบเท้า เจ้าพนา
 ราชสีห์ หัวเราะลั่น สนั่นพฤษ
 แล้วตริตริก เห็นจริง ทุกสิ่งสาร
 จึงตอบถ้อย หนูน้อย ด้วยโอภา
 เองวาจา ดีเหลือ ข้าเบื้อพึง
 ขนาดเจ้า หรือจะแค้น มาแทนคุณ
 เอะเอาบุญ เจ้าเหมือนลูก จะปลุกฝัง
 ปลอ่ยให้ไป คราวหน้า อย่ามารัง-
 ความข้าดัง เมื่อตะกี้ ถึงที่นอน
 ขอบบจิต ที่เจ้าคิด จะตอบแทน
 ใจดีแสน นะเจ้าหนู เยี่ยงครูสอน
 ให้เจ้าจง เป็นสุข สดพร
 พอพูดพลาจ วางกร ให้ลีลา

เจ้าหนูน้อย ดีใจ ตั้งได้แก้ว
 กระโดดแผล้ว เร็วจริง รุ่งธลา
 ลงสู่รู ริมทาง หว่างพนา
 จนลับตา ราชสีห์ ผู้มีคุณ
 ครั้นสว่างกาล นานมา สักห้าเดือน
 หนูปาเพื่อน รุ่งไธ้ กันได้ยูน
 เรือนชาวไร่ ไกลห้องนา ผู้การุณ
 แล้ววิ่งผลุน ออกแนวป่า พนาตร
 จะกล่าวฝ่าย ราชสีห์ ผู้มีศักดิ์
 ติดแล้วดัก แห้งนายพราน ชานสิงขร
 ร้องเรียกเพื่อน ให้มาช่วย พันม้วยมรณ
 ด้วยสุนทร วอนว่า นำปราณี

ปวงสัตว์ใหญ่ ในพนา ไม่กล้าช่วย
 เกรงมอดม้วย วอดวาย ตายเป็นผี
 บ้างหลบหน้า ลืมความหลัง เมื่อยังดี
 ล้วนกาสิ เพื่อนกิน สิ้นทั้งมวล
 เจ้าหนูน้อย ผ่านมา แลประสบ
 นอบน้อมนบ นุ่มนึ่ม พลังอัมมสรวล
 เอ่ยวาจา ปราศรีย ให้พอควร
 แล้วรีบด่วน กัดเชือก ไม่เลือกแดน
 เพียงครู่หนึ่ง กิ่งปัก กับดักหลุด
 สิ่งใดมุด ผลุดออกมา อ้าทางแขน
 เข้ากอดกาย นายหนู เลิกคู่แคลน
 ปิติแน่น รู้สึกบุญ พระคุณเธอ
 ส่งสำเนียง กัมปนาท ทวาดป่า
 กล่าววาจา โดยระวัง ไซ้พลังแผด
 คุณหนูน้อย นี้ประเสริฐ เป็นเลิศเกลอ
 เทียบเสมอ มารดา ผู้ารี
 ได้ช่วยชุบ อุปัทม์ก็ ชำยามยาก
 จึงฟันปาก มัจจุราช พลาดเมืองผี
 อันเพื่อนอื่น มากมาย ในพงพี
 ช่วยชีวี เราก็อไม่ ได้สักตัว
 ขอตึงสัตย์ ปฏิญาณ สาบานว่า
 ใครมากล้ำ หมิ่นเกลอ แผดเหยียบหัว
 ต้องลองดี กับข้า ก่อนอย่ากลัว
 ถ้าข้ามรั้ว ศพเราได้ จึงไฉสคลา

ถึงเป็นหนู ตัวน้อย กระจ้อยนิด
 แต่น้ำจิต สูงศักดิ์ มากหนักหนา
 มั่นในหลัก กต เวทิตา
 ยอดธรรมา ยอดมนุษย์ พุทธองค์
 สุภาสิต ในเรื่องนี้ อยู่ที่ว่า
 เราเกิดมา อย่าเพลिन เกินจนหลง
 ถ้าใครเซ มิควรซ้ำ ถ้าเหยียบลง
 ขึ้นพะนง คงวันหนึ่ง จะถึงตัว

ราชสีห์ กายโตใหญ่ ใครจะคิด
 ว่าชีวิต จะรอดตาย หายขาดหัว
 โดยอาศัย หนูน้อย ค่อยเนียนัว
 มากัดขั้ว แร้วขาด พินาศไป
 ใครทำบุญ บุญย่อมครอง สมองตอบ
 ควรรอบคอบ เลือกกรรม ทำนินัย
 ให้ห่างชั่ว กลัวดี ศรีอำไพ
 จะวิไล แลเลิศ ประเสริฐเอย

กากับสุนัขจิ้งจอก

แต่ปางหลัง ยังมี อีกาหนึ่ง
 บินตะปิง จากเคหา ที่อาศัย
 สู่สถาน ผ่านตำบล หนทางไกล
 เหนือทิวไม้ ขอบฟ้า พนาตร
 เห็นก้อนเนื้อ หลงวาง อยู่กลางป่า
 จึงฉลว แบบคนรู้ มีครุสอน
 หยิบฉวยไป ได้ง่าย ไม่อาทร
 แล้วบินย้อน ขึ้นเกาะบน คบตันไทร
 จะกล่าวถึง สัตว์สี่ขา หมาจิ้งจอก
 เดินจากตรอก ริมลำ แม่น้ำไหล
 เที้ยวเพ่นพ่าน หาอาหาร เป็นการไว
 ด้วยท้องไส้ อุดมศึกษา มาช้านาน
 เหลือบแลเห็น กาน้ำ ยังกึ่งพุกษ์
 จึงตริตรีก นึกสุนทร อันอ่อนหวาน
 แล้วเริ่มถ้อย มธุรส พจมาน
 หวังสมาน ผลสนอง สิ่งต้องใจ
 โอ้คุณกา งามเหลือ ไม่เบื่อเนตร
 ดังเทเวศ จุติมา อยู่อาศัย

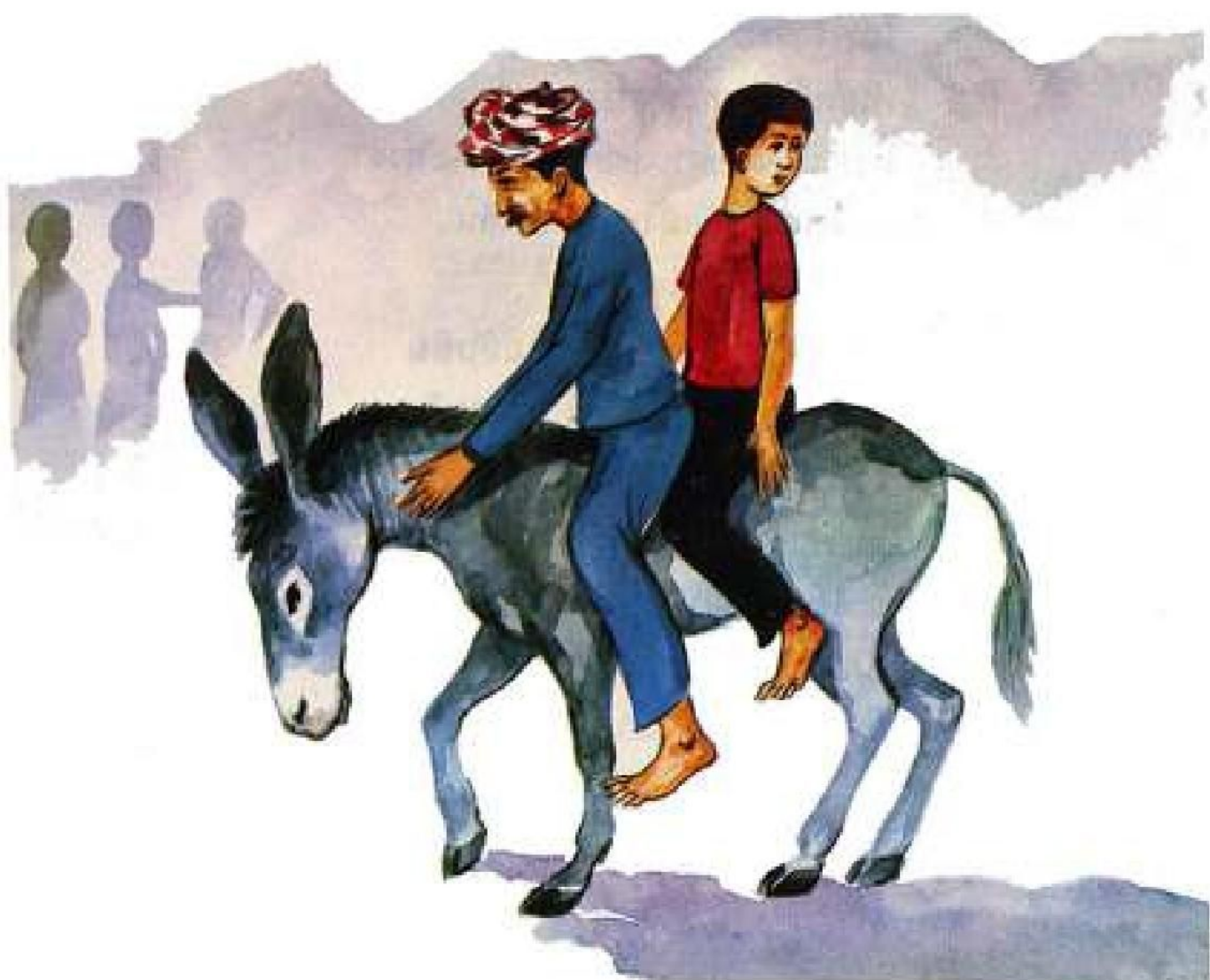

ลวยราวเทพ สิงคำบล แห่งตันไทร
 ขนอ้าไพ ค่ายลับ มั่นจับตา
 ถ้ำสำเนียง เสียงไพเราะ เสนาะโสต
 ก้องวิโรจน์ ดีรับ กับปักษา
 ใครได้ยิน ก็คงปลื้ม สัมภวา
 ไม่เสียที ที่เกิดมา หมาหรือคน
 อีกาฬ คล้ำเคลิ้ม เหมตวงจิต
 สำคัญผิด ว่าตัวงาม ตามเหตุผล
 จึงอ้าปาก อวดเสียง สำเนียงตน
 ด้วยหลงกล โดนลुकขยอ เสียพอแรง
 โอษฐ์เผยอ เกลือเสียท่า หมาจึงจอก
 เนื้อหล่นออก จากปากกา อันกล้าแข็ง
 เพราะเหตุเขลา เบาความ ไม่ระแวง
 ผลจึงแวง เสียมังสา อันน่ากิน
 สุภาษิต เรื่องนี้ มีอยู่ว่า
 เรื่องปัญญา รวยทรัพย์ ไม่อับสัน
 คนชอบขยอ มีทุกแคว้น ในแดนดิน
 จงใช้ลิ้น อ่อนหวาน หวานพิชพันธ์
 ใครเสียท่า บ้าสอพลอ ยอประจบ
 โง่บัดขบ อย่างกา ตูน่าขัน
 เนื้อในปาก ลากออก มาทันควัน
 เพราะโมหันธ์ เมาสรรเสริญ จนเกินเอย

ลาสามตัว

แต่ครั้งกาล นานมา กระทาชาย
กับลูกนาย หนึ่งนั้น มีผัวผวน
เร่ร่อนลา สู่สถาน ย่านอันควร
โดยหวังตัวน คิดจะขาย ได้ราคา
ทั้งพ่อลูก เกะกะนั่ง หลังลาเดียว
ซัดเลี้ยว มุ่งมาด ประารถนา
จรรจัด คั่นคั่น บนสุธา
ชาวประชา แลตะลึง พริ้งเพริดไป

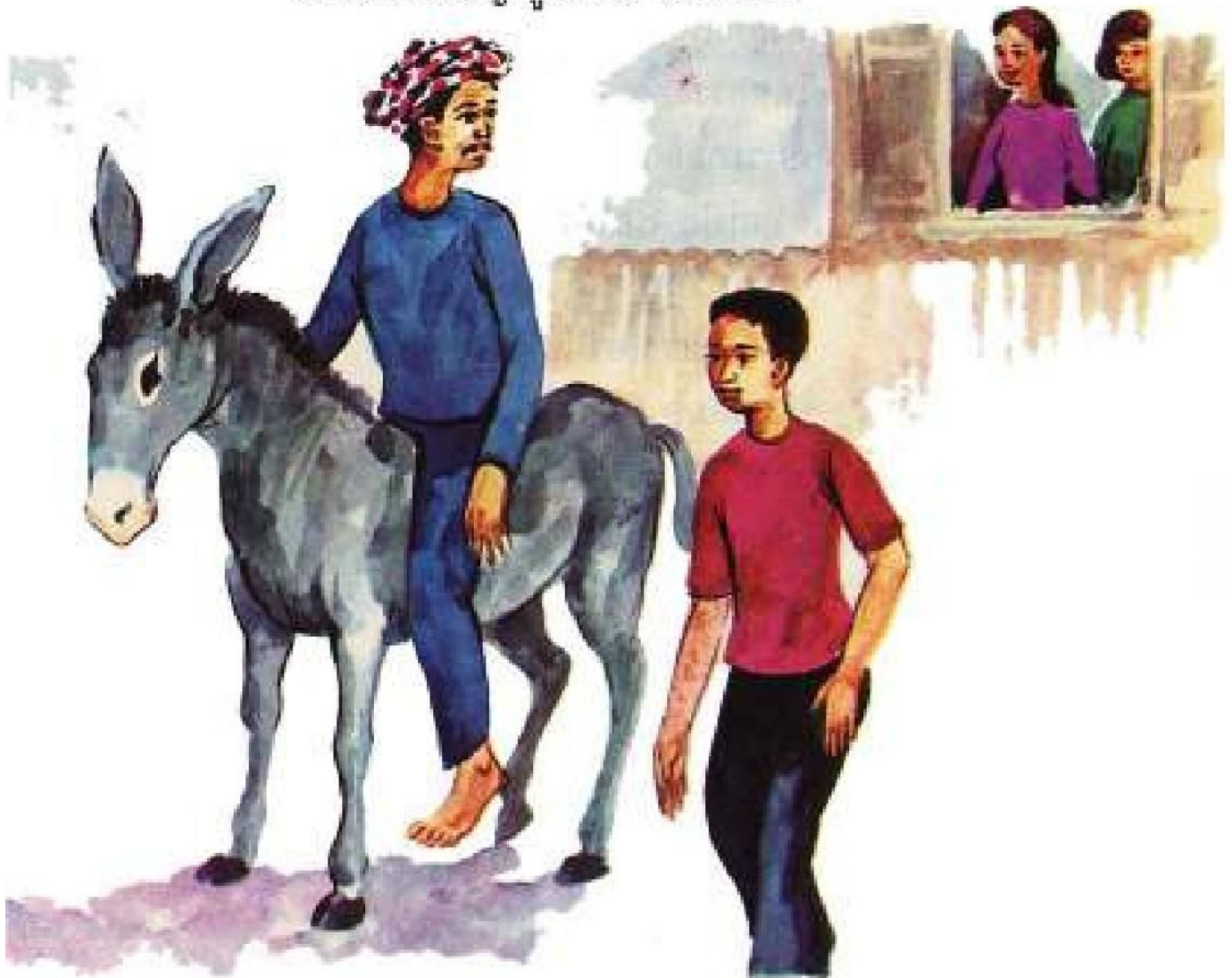
บ้างปากคัน สรรค์ว่า น้าหัวเราะ
 ช่างงามเหมาะ ชวนชม สมนัย
 ถึงตลาด ลาชีวิต คงบรรลือ
 จะขายได้ ก็แต่หนึ่ง ไร่หนึ่งรอง
 คนอะไร ใจร้าย ได้มาเกิด
 ลูกเอาเถิด เห็นแก่ตัว ชั่วทั้งสอง
 พ่อก็เลว ลูกก็ร้าย ใจล้ำพอง
 มียากมอง บาดตา ข้าเหลือทน
 ชายชรา พังคำ รู้สำนึก
 พลังตรึตรึก ตรองความ ตามเหตุผล
 เราคงผิด ขวางตา ประชาชน
 แทบทุกคน จึงได้ว่า น้ารำคาญ
 พอลิดได้ ลงจากลา บิดาลูก
 เชือกไม่ผูก ปล่อยตาม ความสงสาร
 ลาตัวเบา พันทุกข์ สุขสำราญ
 เดินหน้าบาน หูทาง บนทางจร
 เพียงครู่เดียว ผ่านพ่อคำ นายพาณิชย์
 ต่างสะกิด กันให้ดู อยู่สลอน
 เหยยพวกเรา มองชะเง้อ ให้แน่นนอน
 ลาสองกร กลับเสียที ลาสี่ตีน
 มันเดินหน้า ดังพระยา ราชาสัตว์
 ผจงจัด โอ้อ่า ท่ามีศิลป์
 อ้าวตัวแก่ ตามหลัง ดำดั่งนิล
 ดูช่างสิ้น หัวคิด จิตไม่ดี

สองพ่อลูก ถูกว่า ทำหน้าจ้อย
 หนุ่มแอบค้อย ขึ้นหลังปล้น ขม้นขมิ
 ตาแก่พ่อ เดินตามทาง พลงจรัส
 รีบเร็วรี เร่งให้ทัน ตะวันงาย
 ไปได้สัก พักหนึ่ง ถึงสี่แยก
 ไทยจีนแยก แผลกหน้า มาหลากหลาย
 บ้างหยุดมอง ร้องว่า คำลูกชาย
 เอี้ยอายควาย ไม่รู้บุญ คุณบิดร
 เอ็งเป็นหนุ่ม โยนึง บนหลังสัตว์
 อาจารย์วัด ไคหว่า กล้าสั่งสอน
 ทิ้งพ่อเดิน ด้วยบาป ไม่อาวรณ์
 แดดก็ร้อน ดินก็อุ่น ฝุ่นก็เต็ม
 เร็วลงมา อย่าช้า เจ้าหน้าไ้
 เลี้ยงไม้โต เลยอายหมา ลูกปลาเข้

เอาแบบลูก ทรพา อ้ายปลาเค็ม
ค้อยและเล็ม วัตรอยเท้า เท้าหรือยัง
ตาแก่ฟุ้ง ค้างค้ำน แสนสาหัส
มุงกำจัด คำนินทา เหมือนบ้าหลัง
จึงตึงลูก ลงจากลา เพราะน่าซัง
ยีนคำสั่ง หนุ่มลงมา ก้มหน้าเดิน
ตาพ่อนั่ง แทนไป ได้สักครู
ผ่านโฉมตรู ลูกชายเธอ ชักเกือเป็น
หน้าก็แดง ดังมะเดื่อ เปื้อนเหลือเกิน
สาวสรรเสริญ รูปหล่อ ละออชาย

บ้างกระซิบ กันให้ชม โฉมพระเอก
 ดังเทพเสก วรพงศ์ องค์ฤๅสาย
 ถ้าได้เป็น ของน้อง จะครองกาย
 ชีวาวาย ก็ไม่คลาย ความรักเธอ
 แต่หมั่นไส้ อ้ายแก่ แส่มาเกิด
 นั่งหน้าเชิด บนหลังลา ท่าเผยอ
 เหมือนกิ้งก่า ได้ทอง ปองละเมอ
 ทำหมื่นเจือ อวดศักดิ์ น่ารำคาญ
 ใ้รู้ปทอง ของน้อง ต้องเตาะแตะ
 ดังลูกแพะ ที่ท่า นุ่งสงสาร
 ในกลางแดด ตันตัน ช่างทนทาน
 เขาวมาลัย เมืองขม้อย คอยดูแล
 ตาแก่พ่อ พอได้ฟัง นั่งสำนึก
 จึงตริตริก คิดได้ อายอดสู
 เราหนอเรา อพิไร ใจจริงกู
 เดินแต่้มกู ผิดหลัก เสียศักดิ์
 จะทำการ สิ่งใด หมายถึงคิด
 ให้ถูกจิต ทุกคนได้ ไฉนหนา
 ถูกใจก. ข.เกลียด เสนียดตา
 แสนจะบ้า ที่หวังห้าม ความดีเตือน
 ต่อนี้ไป เราจะไม่ เอาใจคน
 เลิกหลบพ้น คำนิทา นำเวียนเคี้ยว
 ถ้าสามารถ ห้ามตะวัน ห้ามคลื่นเทียน
 ถึงค่อยเพียร ห้ามดิ้น ปวงนิทา

คำกล่าวใด ไยฟัง ให้คลั่งจิต
ถ้าเรคิด ว่าดีตาม ความปรารถนา
ทำให้เหมาะ เจาะสถาน กาลเวลา
ใครจะดำ เรายำฟัง ช่างหัวมัน
อันคนรัก มักมี เท้าผืนหนึ่ง
แต่คนชัง โดกว่าเสือ เหลือมหันต์
เราทำดี ริษยา อิจฉากัน
ทุกคืนวัน ต่างหวังแย่ง ตำแหน่งเอย

กระต่ายทาสเต่า

ขอกลับกล้าว รวบรวมเรื่อง กระต่ายป่า
 อหังการ อยู่ที่เขา ปลายดงสน
 ผีเท่าเร็ว ใครไม่กล้า ทำประจัญ
 ริ่งเวียนวน ด้วยคนอง ล่าพองใจ
 แลเห็นเต่า กลับมา จากหากิน
 หวังตวิล เจริญ เชิงปราศรัย
 แต่ถ้อยคำ ไม่สวาท บาดฤทัย
 เหตุด้วยไร การศึกษา จรรยาธรรม
 เอื้อนออกโอษฐ์ โอ้อาเต่า ของเราเอ๋ย
 ช่างงุ่มง่าม ตามเคย นำเอี้ยหยาม
 หากเกิดภัย พวกศัตรู มาว่าวาม
 คราวสงคราม อากงม้วย ด้วยไพร่

แม้แต่เพียง จะเดินข้าม สนามเพลาะ
 คงอย่างเหาะ มีทันหัน กระสุนวิถี
 นายเต่าพัง ค้างค้ำ แสนทวิ
 ดังอัคคี จีจุด สะจุดใจ
 จึงตอบความ ยามโกรธ พิโรธสุด
 ทานจงหยุด เลิกพร้อง สนองไข
 อันโองเปลา ไร่วาริ ตีดังไกล
 ชื่นพูดไป ไซ้ประโยชน์ โฆษณา
 ขอเชิญท่าน เตรียมพนัก รุ่งขึ้นแข่ง
 อวดสำแดง อำนาจ ดังปรารธนา
 ในวันพรุ่ง รุ่งอรุณ นาฬิกา
 ที่ชายป่า แนวหญ้า พนาตร
 ผู้ใดแพ้ จำจะ สละเกียรติ
 ยอมถูกเหยียด ไม่ประวิง นิ่งทอดถอน
 ต้องเป็นทาส จวบจน ชนม์ม้วยมรณ
 ประนมกร อ่อนชุติ ผู้มีชัย
 กระต่ายพัง นั่งยิ้ม ริมแก้มแตก
 รู้สึกแปลก หุนัก ชักสงสัย
 นี่พูดจริง หรือว่าเล่น ด้วยเห็นใจ
 ใครเป็นใคร ก็ย่อมรู้ อยู่ด้วยกัน
 ใช้อาเต่า หัวล้าน พาลแต่โกรธ
 เลยเฉาโฉด บ้าท้าว อย่างน่าขัน
 ก็เรานี้ ต้องชนะ เดิมพนัก
 เป็นทาสฉัน เสียวันนี้ เติลพี่ชาย

ยอมให้ท่าน กะเวลา อาณาเขต
 ตามจงเจตนา ที่อาหมาย
 แข่งที่ไหน ไม่ว่า เชิญท้าทาย
 ตามสบาย อารมณ์ เห็นสมควร
 จะวิ่งเข้า เทียงสาย หรือป้ายเย็น
 หรือรอเห็น ดวงจันทร์ พลังจากสวน
 หรือจะเอา ยามเดือนแรม ไม่แจ่มนวล
 แสงรุ่งพุดกวน ไทโส น้าโกรธา
 นายเต่าฟัง ยิ่งสติ ดำริคิด
 ไม่เบี่ยงปิด คอบความ ตามภาษา
 ขอเชิญท่าน เวลาห้า นาฬิกา
 ที่ชายป่า ดงกล้วย รวยผลเต็ม
 จากกกกล้วย ไปจดต้น ถิ่นเขาโน้น
 รุ่งจนโดน ชุ่มพฤษภา นามว่าเข้
 ไกลบ่อน้ำ ล้ำธารา วารีเต็ม
 ที่เข้กเข้มาฆ่าควาย เมื่อปลายเดือน
 กระด่ายฟัง นึกกระหือ้ม ได้ชิมหมู
 เพราะตนรู้ ฝีมือใด ใครไม่เหมือน
 จึงรับคำ ทันทิ มีมีเขื่อน
 แล้วสู่เรือน รับประทาน อาหารเย็น
 นึกตั้งใจ ไว้ว่า ไม่ประมาท
 จนผิดพลาด ดังนิทาน โบราณเห็น
 เพราะนอนหลับ ริมถ้ำ จึงล่าเค็ญ
 เลยต้องเป็น ผู้แพ้ แก่เต่าไป

เสร็จทำท่าย นายเต่า รีบเข้าบ้าน
 รับประทาน โภชนา แล้วปราศรัย
 บอกเคล็ดลับ แจ้งความ ให้ทราบวัย
 อรทัย ทราบระบิล ก็ยินดี
 ถึงเวลา สองนา พิกาปลุก
 ผัวเมียลุก เร็วพลัน ขม้นขมิ
 ภรรยาเต่า รีบไป ในราตรี
 ริมวารี ไกลสำนัก แห่งหลักชัย
 แล้วแอบซุ่ม ตามคำสั่ง ภัสดา
 รอเวลา ฟ้ากระจ่าง สว่างใส
 สามีเต่า รีบตรง สู่ดงไพร
 นอนอยู่ไซ้ไร ญแนวกล้วย ด้วยปรีดา
 จวนฟ้าสาง กระต่ายพีน ตื่นจากหลับ

ออกจากทับ มุ่งมาด ประรณนา
 หมายเอาเต่า มาช่วงใช้ ได้บาทา
 เป็นทาสา ตลอดชีพ ขนมาน
 ถึงกอกล้วย แลเห็นเต่า เนาอยู่ก่อน
 เลยสุนทร เริ่มนำ ด้วยคำหวาน
 ขอโทษเต่า ต้องมานอน อยู่ก่อนนาน
 ด้วยคีนวาน นอนตึกไป ไม่ระวัง
 นายเต่ายิน พลันตอบ ว่าขอบจิต
 ที่ไม่คิด รื้อรอก ห้อกลับหลัง
 ซ้ำไปหน้อย มิเป็นไร ใช้น้ำขัง
 ไปรดจงตั้ง ใจวัง อย่างนิ่งนาน

ขึ้นรอช้า แดดกล้า ถ้ำลำบาก
จะเหนื่อยยาก หนักแรง แห่งสังขาร
ทั้งสองสัตว์ ยืนท่า หน้ากระดาน
ต่างตั้งมาน หมายชนะ คู่ประจัญ
ทั้งสองรอ ฤกษ์เวลา และนาที่
สกุณี ไก่ฟ้า พระยารัน
สุดเสียงไก่ ต่างชิง วิ่งพร้อมกัน
มุ่งผายผัน สู่หลักชัย ในบัดดล
พอกระต่าย ไปลับ เต่ากลับหลัง
ลงแอบนั่ง ริมทาง หว่างต้นสน
แล้วเฝ้าจ้อง อึ้งใจ ในการกล
ภรรยาตน อยู่ทางโน้น แนวคันไทร

ฝ่ายนางเต่า คอยกระต่าย ใจแค้นขึ้น
ลุกขึ้นยืน มองพนา พฤษภาไสว
เห็นกระต่าย วิ่งมา มรรคาไกล
พอเข้าใกล้ ร้องว่า แพ้ข้าแล้ว
แข่งอีกหน หนึ่งใหม่เล่า หรือเจ้าเหนื่อย
ถ้าไม่เมื่อย เชิญเหยา มาเข้าแถว
หรือจะยอม เป็นข้า ข้า เจ้าหน้าแมว
กระโดดแผล้ว เข้ามาซี อย่ารีรอ
กระต่ายโง่ ได้ฟัง ไม่สังเกต
ว่าเต่าเพศ หญิงหรือชาย ไซ้ใหม่หนอ
ยืนสำเนียง เตือดตัน จนแน่นคอ
ครั้นแล้วก็ ออกวิ่งใหม่ ในทันที

ถึงต้นทาง เห็นนายเต่า ฝ่าวู้ง่อน
นึกสะท้อน ทรวงเหงา เศร้าเป็นผี
ถูกเต่าทำ จึงรีบวิ่ง เป็นสิ่งคลี
พอถึงที่ นางเต่าว่า ข้าเหลือเกิน
แค้นไป เวียนมา กว่าร้อยเที่ยว
รู้สึกเหี่ยว ใจพลาง ทางสรรเสริญ
ผีห้าเต่า เจ้าช่างดี มีควรมีน
แต่เพียงเดิน งุ่มง่าม ตามไม่ทัน
ในที่สุด ยอมกายา เป็นข้าเต่า
เพราะใจเง่า ปีนป้า อย่างน่าขัน
อวดฉลาด ไม่เฉลียว เกลียวพนัน
ทุกคืนวัน เป็นทาสา ข้าเต่าเอ๋ย

กบใจร้าย

เจ้าหนูน้อย เดินมาพบ กบตัวหนึ่ง
 กบรำพึง ด้วยปัญญา อันกล้าหาญ
 จะลวงหนู ให้มลาย ชีพวายปราณ
 เพื่อรับประทาน มังสา อันน่ากิน
 จึงกล่าวถ้อย พจมาน หวานสดับ
 เชิญไปหับ ได้ธारा โอ้อ่าศิลป์
 ภาพในน้ำ ถ้าสง่า กว่าบนดิน
 แม่องค์อินทร์ ยังนิยม ชมว่างาม
 มีอุหา เวือกมัจฉา พระยานาค
 เลอหลายหลาก เลยสวรรค์ บนชั้นสาม
 อัสพรน้ำ วนวายุ ไกลองค์ราม
 พยายาม ชัดตบะ พระนารายณ์

ถึงยามแก่ ท่านจะไม่ ไร้ความรู้
 ต้องอดสู ถูกหลาน พานเหนียว
 เพราะขัดข้อง ไม่กล้า อธิบาย
 เกิดเป็นชาย ต้องไว้ชื่อ ให้ลือชา
 ยิ่งเห็นมาก ยิ่งรู้มาก ปากศักดิ์สิทธิ์
 คนกลัวฤทธิ์ เกรงวิทย์ ทุกทิศา
 ควรเที่ยวชม ให้ทุกแคว้น แดนธารา
 มินันดา ไว้เพื่อดู หูเพื่อฟัง
 จะงอมือ ดินอยู่ รุกทำไม
 เชิญท่านไป เยี่ยมบ้าน ธารหอยสังข์
 ชมฉลาม ปลาอานนตฺ์ บนบรรลึงก์
 นารายณ์นั่ง หลังพระยา นาคบาดาล
 อีกสิ่งหนึ่ง มากมาย หลายสิบโกฏิ
 งามช่วงโชติ เลอตา กว่าเล่าขาน
 สิบปากว่า มิเท่าตา เห็นช้านาญ
 ควรถึงกาล จะเร่ร่อน ขึ้นหัวใจ
 หน่น้อยฟัง คลั่งเคลิ้ม เหมดวงจิต
 พลังนึกคิด คล้อยเห็นงาม ตามนิสัย
 จึงเอื้อนโอษฐ์ เอ่ยตอบ ขอบหทัย
 แต่เข้าใจ ในวิชา ว่ายวารี
 ไม่สั่นหัด ถนัดเจน เช่นตัวหัน
 เกรงจะบรร ลี้ยลับ ดับเป็นผี
 ภัยไฉน ตอบพลัน ไปทันที
 ตัวข้านี้ จะช่วยกู้ ชูชีพเกลอ

จะเอาเชือก ผูกกระสุน พันให้แน่น
 เข้ากับแขน โดยระวัง ไม่พลั้งเผลอ
 แม้ยามยาก จะไม่จาก มิตรเช่นเธอ
 หนูร้องเออ เอาชีชี ยินดีไป
 กบจึงเอา เชือกพัน กระชั้นชิด
 ผูกหนูติด หลังกงลาม ทรามนิสัย
 กบมีจิต พาลา มาแต่ไร
 แล้วเร่งให้ สู้ท่า คงคาเย็น
 พอว่ายถึง ห้วงน้ำ ลำธารเล็ก
 หนูรู้สึก จึงออกปาก ยามยากเชิญ
 ขำหายใจ ค่อนสำลัก ชักสำเคิญ
 ไปรดจงเว้น ชมวารี ที่แดนไกล

กบได้ยิน กลับยิ่งมู ทะลุเดือด
 เพราะหวังเลือด เนื้อหนูแท้ แต่ไหนไหน
 จึงดึงหนู ลงน้ำ อยู่ร่ำไป
 ฝ่ายหนูไซ้ร้ ดิ่งขึ้นมา เหนือวารี
 ดิ่งขึ้นลง กันไปมา ห้าหกเที่ยว
 พระยาเหยี่ยว บินธลา กลางราศี
 ยลสองสัตว์ ผลิตจ้านน คนละที่
 จึงเร่รี้ โฉบลง ในคงคา
 เฉี่ยวได้หนู อีกกบ สมทบด้วย
 เพราะเชือกช่วย นำนื้อสัตว์ เต็มหัตถา
 เนื้อหนูกบ ล้วนเอมโอช โกชนา
 เจ้าปักษา สมถวิล แสนยินดี

เสร็จจัดการ กับอาหาร ปานของทิพย์
จึงบินลึบ เร็วไป ไพรพฤกษ์
ทั้งหนูกบ แคว้นดิน สิ้นชีวี
เพราะโทษที่ หนูไม่เขลา บาปบุญญา
ฝอยเจ้ากบ ใจร้าย กิวยาวอด
ด้วยคิดถอด ชีพหนึ่งหวังมั่งสา
ให้ทุกข์ท่าน ทุกข์นั้น พลันกลับมา
เด็ดชีวา ตนเอง เยี่ยงเพชรกาล
สมน้ำหน้า สัตว์ใจร้าย ควรวายชีพ
เราควรรีบ กอบบุญญา มหาศาล
อย่าเยี่ยงกบ จิตพาลา มาช้านาน
จะวายปราณ เพราะบาปกรรม ทำไว้เอย

บาตรดินกับบาตรเหล็ก

มีบาตรดิน หหนึ่งใบ จิตใฝ่สูง
 ความอยากสูง ลืมกายา นำสงสาร
 กับบาตรเหล็ก เป็นมิตรมา ไม่ช้านาน
 สองสมาน สามัคคี สุดปรีดา
 ณ วันวาร กาลหนึ่ง จึงบาตรเหล็ก
 ชวนเพื่อนเล็ก ด้วยมุ่งมาด प्रารณา
 จะท่องเที่ยว ทุกแคว้น แดนพารา
 เพื่อเปิดตา เปิดหู ดูธรรมเนียม
 ในต่างด้าว แดนดิน ถิ่นประเทศ
 ได้ยินเจตน์ บาตรดินฟัง ยังอายเหนียม
 จึงตอบความ ตามภาษา อุราเกรียม
 ข้าจำเจียม กายา ไม่กล้าไป
 ด้วยตัวเรา เป็นดิน ไซ้หินเพชร
 ไม่แข็งเด็ด ยามมีกรรม ทำไฉน
 คงจะม้วย ชีพพลัน หวันฤทัย
 ฉันทันภัย เองไม่ได้ ไซ้ยอดดี
 บาตรเหล็กยิน ผินตอบ ปลอบดวงจิต
 อย่าควรรคิด นอกทาง ห่างวิธี
 ข้ารักเจ้า เท่าเทียบ เปรียบชีวี
 ตัวเรานี้ จะมีให้ ไครมาพาน
 จะป้องกัน อันตราย ทั้งหลายแหล่ง
 จิตเมื่อแผ่ ร่วมรัก สมัคสมาน

มวลอมิตร จะทำลาย ให้วายปราณ
 ขอเชิญท่าน มาสนุก สุขฤทัย
 ทั้งสองเกลอ กอดคอก พนอรัก
 ทั้งสอง รักดีจิต พิศมัย
 ทั้งสองกาย กระแทกกัน มิทันไกล
 ดินประลัย ด้วยเหล็กฟาด จนบาตรแบน
 บาตรดินแตก ย่อยยับ อีปยศ
 ชีพก็ปลด ลงดิน สิ้นขาแขน
 ใครเดินผ่าน มาพอรู้ ก็ดูแคลน
 ช่างเสียแผน จิตไม่สูง ชูงลงตาย
 เราเกิดมา ต่ำศักดิ์ อย่างมากใหญ่
 จะเป็นภัย แก่ตัว เพราะมีวามาย
 ว่าคบเพื่อน สูงได้ ต้องไว้ลาย
 กลัวความอาย ต้องควักทรัพย์ นับกว่าพัน
 กระเป๋าเบา จะให้เท่า กระเป๋านัก
 เกรงเสื่อมศักดิ์ รักสง่า จนน้ำขึ้น
 เห็นเขขึ้น คานหาม ตามประชัน
 เอามือดัน กันให้สูง จรุงเออ

เต่าเหาะได้

มีเต่าหนึ่ง มุ่งมาด ปราศณา
 จะพัฒนา แนวดิน ถิ่นสังขร
 นอกนิคม เขตแคว้น แดนนคร
 อยากจะจร ข้ามทะเล อเมริกา
 แต่รู้สึก จนใจ ด้วยไร้ปีก
 จึงลัดหลัก พุ่มพฤษ ไปปรึกษา
 เปิดสองเกลอ เพื่อนเก่า เนาพนา
 เขาปลอบว่า อย่าทุกข์ร้อน จงนอนใจ
 เราสองตัว ปักขา จะพาเหาะ
 เทียวลัดเลาะ ชมมรรคา มาลาไสว
 ให้ถึงโลก พระอังคาร โดยยานไว
 แล้วย้อนไป ยังดวงจันทร์ อันนวลเย็น

ยามบินกลับ จะลองลืม จิมพลี
 ที่ภาก็ เคยตกยาก ล้าบากเข็ญ
 เมื่อคราวครุฑ อุ้มไป ได้ล้าเก็ญ
 จึงจำเป็น มีสามนิ้ว เพราะกลัวชาย
 เราจะจัด ยวดยาน ชันพิเศษ
 เพื่อสมเจตนาเธอ เสมอหมาย
 ให้สมยศ สมศักดิ์ ไม่น่าอาย
 นั่งสบาย ตั้งข้างบิน พระอินทร์ทรง
 มีมীনเมา แม้ลงมุม หลุมอากาศ
 สวยสะอาด ตั้งราชพา หนะหงส์
 นางเต่าฟัง นั่งปลื้ม จนลืมองค์

จิตพะว้าง เห็นสถาน วิมานแมน
 เปิดสองเกลอ หาไม้ไผ่ ได้หนึ่งท่อน
 แล้วพริ้วส่อน นางเต่า ไข่เงาแสน
 ให้คาบกลาง กัดฟัน ยึดมันแทน
 ด้วยสองแขน เกาะไม้ขัด ถนัดมือ
 แล้วสองเกลอ บินจู่ สู่อากาศ
 ใช้สืบท พยุงไม้ เหมือนได้ถือ
 กบอึ่งอ่าง ต่างชะเงี้ยว แลตาปรือ
 ร้องอืออือ ราชนี ศรีโสภา
 พระนางเต่า เฝ้าแต่ปลื้ม สัมผัสสั่ง
 เลิกระวัง เพราะสมมาต ปราบณา
 มโนนึก ภาพทะเล อเมริกา
 งามนัยน์ตา ดังสวรรค์ ชันวิมาน
 ได้ครู่หนึ่ง จึงเมื่อยฟัน พลันขยับ
 ตัวหล่นปั๊บ จากไม้ไผ่ สู่วิไลยทัศน์
 กระดองชน ฟันศิลา สุธารา
 บรรลัยลาญ แผลกยับ ลงกับดิน
 อันไผ่สูง เกินไป มักไร้ศักดิ์
 เห็นประจักษ์ แม้ชีวิต อาจผันผืน
 สัตว์ชาติเต่า มุ่งบินเร่ ถึงเมฆินทร์
 ไม่สมจินต์ โชคกลับร้าย วายว้างเอย

ณเณรแผ่นดิน

๓๑

สามเณร หนุ่มน้อย กระฉ่อนนิต
เชอมีจิต มุ่งมาด ปรารธนา
สนองคุณ ท่านอาจารย์ ชาญศักดิ์
ตามศรัทธา หมายสวรรค์ ชันวิมาน
นั่งพิศวี อุปัชฌาย์ เวลาบ่าย
ตะวันตกาย เงามัว งามไพศาล
มาลัยสวย รวยริน กลิ่นตระการ
สุขสำราญ ปรีดีเปรม อิ่มเอมใจ
พลางคำนึง ถึงเวลา อนาคต
จะลาบท ศึกษา ไปอาศัย
กับน้องนุช บุตรของน้า ยอดอาลัย
ร่วมฤทัย ฝากรัก สามัคคี

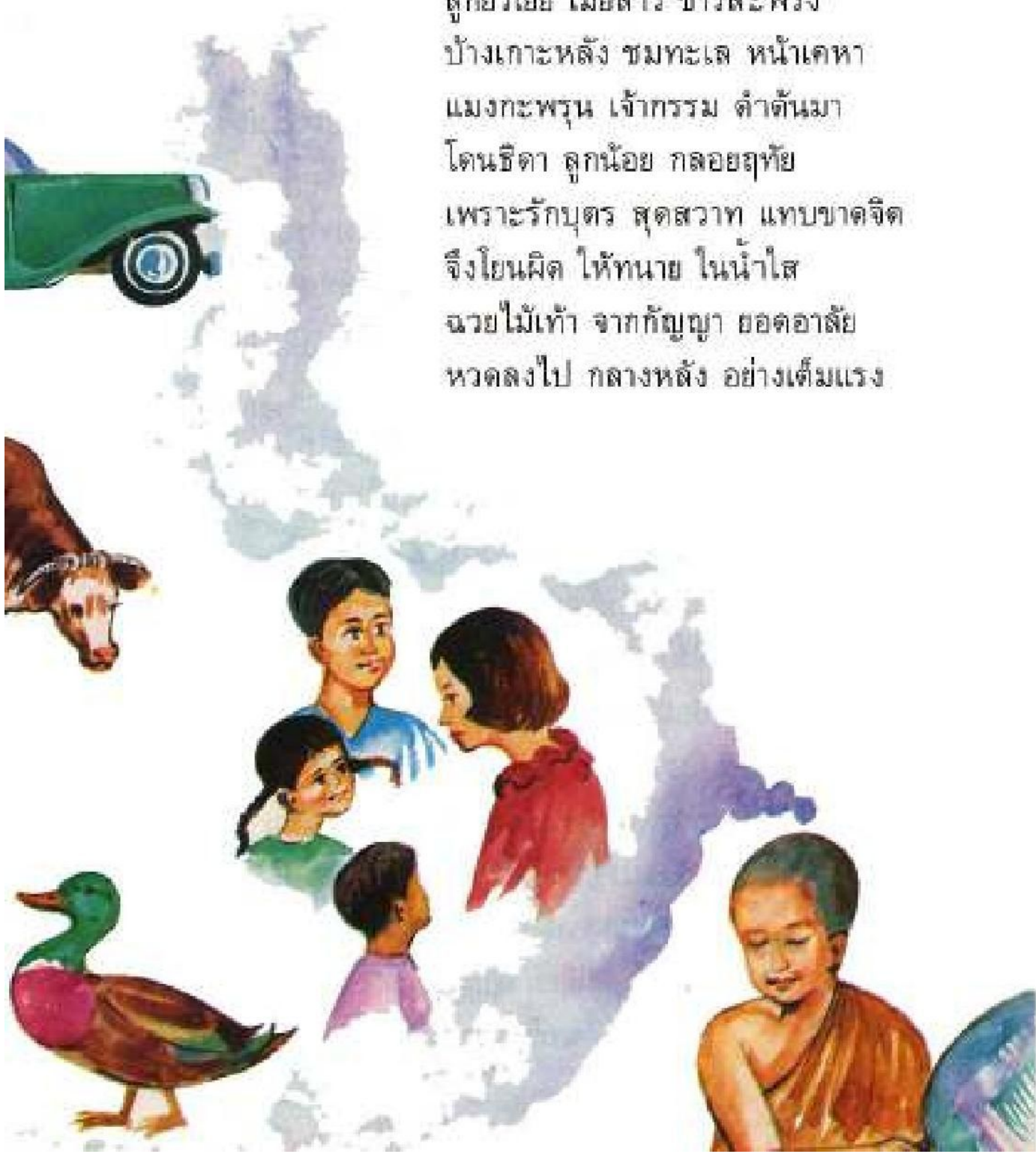

เสกสมรส คลอเคลีย เป็นเมียผัว
 ไซ้ของชั่ว งามพักตร์ สมศักดิ์ศรี
 เกิดลูกน้อย หญิงชาย มากมายมี
 เพิ่มทวี เงินทอง กองพะเนิน
 สร้างสวนครัว เลี้ยงเปิดไก่ ได้ไข่เสพ
 อาหารเทพ เทวา นำสรรเสริญ
 ตีมนมวัว รสวิไล ไข่ควรมีน
 แสนเพลิดเพลิน สมบัติบ้า กล้ารำพึง
 รวยดีกราม โตใหญ่ งามไพศาล
 สูงตระการ เกินมนุษย์ สุดนึกถึง
 ยี่สิบชั้น สันต์พราว ดาวดั่งสี่
 เณระหนึ่ง แบบสุบิน นังยินดี
 ขีรยอนด์ แปรสุบ รูปนุอิก
 เล่นแทบพลิก ฟันดิน ไผ่ป็นหนึ
 แมวหมูหมา ฤลาวิ้ง เป็นสิ่งคลี
 กลัวชีวี วายลับ ดับบรรลัย
 มีสาวใช้ ไร่นา และสาโท
 เรือบินไก่อ่ เปรี้ยวลม สมสมัย
 รับส่งคน นิจศีล จินกับไทย
 ฝรั่งไป ใน خاکลับ รับแขกมา
 มีตึกแถว บ้านเช่า เก้าพันแห่ง
 เงินในแบงก์ มากน่าชม สมปรารถนา
 อยากสิ่งใด ได้ทุกวัน ทันอุรา
 สาวสุดา น้อยน้อย กว่าร้อยพัน

อาคารพัก ริมทะเล งามเคหาสน์
สวยสะอาด ดีจบ ครบสิ่งสรรพ
พร้อมตาข่าย กันฉลาม อยู่ครามครัน
ยามคิมหันต์ จวีลลง สู่คงคา
ลูกยั่วเยี้ย เมียสาว ชาวสะพรัง
ป้างเกาะหลัง ชมทะเล หน้าเคหา
แมงกะพรุน เจ้ากรรม ดำตันมา
โดนชิตา ลูกน้อย กลอยฤทธิ์
เพราะรักบุตร สุดสวาท แทบขาดจิต
จึงโยนผิด ให้ทนาย ในน้ำใส
ฉวยไม้เท้า จากกัญญา ยอดอาลัย
หวดลงไป กลางหลัง อย่างเต็มแรง

อาจารย์ร้อง คายแน่ กูแย้ยับ
 แย่งพัดบิ๊บ โยนไป ไกลศิษย์แผลง
 มึงตีบ่าว ไฟล์โดนกู คู่ตะแคง
 อวดล้ำแดง ละเมอตื่น อ้ายหมื่นแฉร
 พ่อแฉรน้อย รู้สึก นึกละอาย
 โอ้เราตาย บาปกรรม ทำทำนแฉร
 ประกอบบุญ มารมาล้าง กลับสร้างเวร
 ผิดกฎเกณฑ์ ปฏิบัติ อุปัชฌาย์
 จึงหมอบราบ กราบบาทา ขมาโทษ
 พระคุณโปรด จงอภัย ในศิษย์สำนัก
 ที่ล่วงเกิน เพลินละเมอ เพ้อวิญญูณ
 สมบัติบ้า พาจิต ให้คิดไกล
 อาจารย์ดำ อ้ายชาติหมา มาขอโทษ
 กูไม่โกรธ แต่ไม่ควร ค่วนไถล
 ไม่จองเวร จองกรรม อ้ายจัญไร
 แต่ต่อไป อย่าละเมอ เพ้อเกินควร
 อันความจริง มนุษย์เรา เนนาโลกนี้
 ย่อมยินดี ปรีดีเปรม เกษมสรวล
 กับผืนหลับ และผืนตื่น ยิ่งขึ้นชวน
 บ้างลามลวน ได้ลูกสาว เจ้าแผ่นดิน
 สร้างปรากฏ แก้วใส ในอากาศ
 ล้อมปราสาท ตามอารมณ์ สมถวิล
 มีชายา ยงเยียม เทียมยุพิน
 แห่งองค์อินทร์ สรวงสวรรค์ ชั้นวิมาน

สิ้นทรัพย์สวอย รวยหรรุ เกินศุติ
 ครองราณี ชีบา นัยน์ตาหวาน
 เป็นเจ้าโลก จอมฟ้า เจ้าบาดาล
 ทุกสถาน ได้บาทา ฝ่าธุลี
 พอลืมเนตร ผินหาย มลายสิ้น
 ไช้สุบิน ผินผัน จรัสหนี
 ยิ่งผินตื่น ลวงเรายังบ แสนอัปรีดิ์
 คนดีดี ก็แทบบ้า ทาสอารมณ์
 ไครดีโทษ เณรน้อย ก็พลอยผิด
 ทุกคนคิด ปรงแต่งตาม ความหวานชม
 ยามอกหัก หนักจิต คิละคราม
 ยามชื่นชม สมองน้อย ลอยงามเอย

แบกปลั้วจนตาย

ขอกล่าวถึง สองภิกษุ อุราร้อน
 เพ็งถึงสมชอน อยากจะลา ศึกษาศีล
 ขึ้นอยู่ช้า อาจแสดง ก้าแพงป็น
 จึงกราบดิน อุปัชฌาย์ องค์อาจารย์
 ผมหมคบุญ ขอลา ศึกษาบท
 พลงประณต วอนว่า นำสงสาร
 พระคุณโปรด ทายตาม ความชำนาญ
 อันสองหลาน โชคใคร ไหนจะดี
 พระครูเฒ่า เผยวาจา กูว่าแล้ว
 คงไม่แคล้ว โตนดารา หน้าสดศรี
 มาหักล้าง พรหมจรรย์ บันชีวี
 เออกูนี้ จะช่วยทาย ทำนายมึง
 หยิบดินสอ คุณหาร ชำนาญเลข
 แถมยกเมฆ เร็วเด็ด ดังเพชรทิ้ง

เข้าย้ายแดง รูปหล่อ คอตั้งกลิ้ง
 ไชยเองถึง มีพานทอง รองน้ำกิน
 ทั้งจะได้ เศวตฉัตร มาปิดกัน
 ปกป้องกัน ดวงอาทิตย์ จากปีดบินทร์
 ชะตาเรื่อย เทียมเท่า เจ้าภูมินทร์
 ตั้งองค์อินทร์ จอมสวรรค์ ชั้นวิมาน
 แต่ย้ายคำ กรรมมาก จากชาติก่อน
 จะเดือดร้อน ทรمان์ น้ำสงสาร
 ต้องแบกพลั่ว ชั่วชีวิต บรรลี่ยลาญ
 หมดลมปราณ จึงจะเบา บรรเทากรรม
 สองศิษย์หนุ่ม กราบก้ม ประนมหัตถ์

ออกจากวัด เดินไป ใจวาทว่า
 เชื้ออาจารย์ เคยนับถือ ชื่อประจำ
 ฝ่ายนายคำ แสนอวรณ์ ร้อนฤทัย
 กลัวจะจน ขวนขวาย รักกายยิ่ง
 ทำทุกสิ่ง สุจริต คิดนิสสัย
 จนร่ำรวย สิ้นพะเนิน เกินใครใคร
 แต่หัวใจ ยังจำ คำทำนวย
 เกรงวันหนึ่ง ข้างหน้า อนาคต
 ทรัพย์สินจะลด หลั่นแหลก แดกสลาย
 คงจับจอบ ใช้กำลัง วังชาขาย
 หวังสบาย เมื่อยามแก่ ให้แน่นนอน
 สู้คออม ถนอมเขียม เขียมกายา
 มิหุหร่า ทำทาง อย่างไกรสร

จอบเสียมพลั่ว ยึดมันไว้ ไม่วางกร
 เกียรติขจร ว่าขยัน บ่บรรเทา
 ครั้นอยู่มา คราหนึ่ง คะเนิงนีก
 ถวิลตริก ถึงอาจารย์ ท่านวัดเขา
 พระคุณเคย สอนเขียนอ่าน นานไม่เบา
 จำตัวเรา จะไปเขียน เขียนสักวัน
 จึงแต่งกาย รื่นรวย สวยสะอาด
 กับนุชนาฏ นวลน้อง ประคองขวัญ
 ขึ้นรถยนต์ จูกร จรจรล
 ของกำนัล ของถวาย หลายเล่มเกวียน
 ถึงกุฎิ อุปัชฌาย์ อันสามารถ
 จึงกราบบาท เรียบราบ พังพาบเคียร
 ต่างปราศรัย เรื่องนาน กาลจำเนียร
 พุดวนเวียน นิยายเก่า เนืออาราม
 นายคำอ้า ช้าถาม ความทำนอย
 ว่าเปื้อน่าย แบกพลั่ว ตัวต้องหนาม
 จะพันเคราะห์ หรือยัง หวังทราบความ
 ขอทราบทาม ทายใหม่ ให้ผมที
 องค์กรนี้ ศรีสวัสดิ์ ฉลาดตอบ
 โดยรอบคอบ คุณหาร ชาญวิถึ
 ก็จำเป็น อะไรเล่า เจ้าตัวดี
 มาเข้าชี ชักช้า น่ารำคาญ
 ทุกวันนี้ แบกหรือเปล่า เล่าเสียมพลั่ว
 ถ้าเจ้ากลัว เงินหมด อดอาหาร

จงขยัน หมั่นเพียร เสนียรงาน
 จะสำราญ ครองทรัพย์ ไม่อับจน
 อีกอบาย มุขสี จงหนีหลีก
 แต่อย่าปลีก ปลอดภัย ทางกุศล
 สมาทาน คีลห้า รักษาตน
 เกิดเป็นคน อย่าหมิ่นคน จนหรือเลว
 ม้าสุรา นารี กีฬาบัตร
 เห็นได้ชัด ไซ้สิ่งควร ล้วนแหลกเหลว
 เพชรน้ำเงิน นิลดำ ทองคำเปลว
 แม้กันเหว ก็ต้องงม อย่าชมชาน
 แล้วยถา อวยพร สุนทรสุข
 ให้สร้างทุกข์ ปรีดีเปรม เกษมศานต์
 ด้วยเดชะ บุญกุศล ดลบันดาล
 จงสำราญ พร้อมภรรยา ยอดนารี
 จะกล่าวฝ้าย นายแดง กำแหงรูป
 จนผอมซูบ คอยยาน ผ่านวิถี
 หวังว่ารล คงมารอ แดบขรณ์
 ด้วยโชคดี เทียมเท่า เจ้าแผ่นดิน
 ไม่ทำการ สิ่งใด จนไร้ทรัพย์
 ลงถึงกับ นั่งขอทาน สะพานหิน
 เชื้อลืบท แห้งองค์ พงศ์พรหมินทร์
 หวังได้กิน พานทอง ร่องคงคา
 ทั้งจะได้ เสวตฉัตร มาปิดกัน
 ดวงตะวัน ที่ร้อนร่า เมาเกศา

อันเป็นเกียรติ สูงเท่า เจ้านครา
 โชคคงพา ราชรถ ปรากฏเกย
 นอนค้อยค้อย หลายร้อยวัน ก็พลันผ่าน
 โรคโบราณ เจ้ากรรม นำเสวย
 คุตทะราต ปราตมุต คุจหนามเตย
 ต้องลงเอย ด้วยชีวิต จะสิ้นปราณ
 ในวันนั้น จอมพระยา มหาภักตร์
 เสด็จลัด ผ่านมา ทำสนาน
 ราชรถ พลพาห์ คชาธาร
 แสนสำราญ ปรีดีเปรม เกษมทรวง
 พอแลเห็น แดงจวนตาย วายชีวิต
 พระทรงฤทธิ์ หยุดพหล พลใหญ่หลวง

จึงชักถาม ความจาก คนทั้งปวง
 ด้วยแสนห่วง ราษฎร นอนกลางดิน
 เขากราบทูล ราชา ว่ายาก
 โรคมากฟก จวนชีวิต จะผ่นผิน
 กระหายน้ำ สุดปัญญา จะหากิน
 ทรงไฉน ค้ำไว้ว่า อย่าช้าเลย
 จงเอาขัน จอกทอง ฟานรองข้าว
 ละลายยา หอมล้ายอง ของเสวย
 ช่วยหยอดให้ มันกิน ตามเสบย
 อย่าเฉยเมย เอากลดกัน ตะวันแรง
 เจ้าคิดน้อย พลอยปลื้ม ลืมความทุกข์
 เส้นกระดูก ขึ้นมา แขนขาแข็ง

เป็นวาระ สุดท้าย ของนายแดง
 พลิกตะแคง ยิ้มละไม อยู่ในที่
 พอกลดบัง จีบยา มหาทิพย์
 วิญญาณลืบ ลอยไป ในเมืองผี
 สมดังคำ ทำนาย ว่าปลายดี
 จะได้มี เศวตฉัตร มาปิดกัน
 ทั้งได้มือ พานทอง รองน้ำกิน
 ทุกสิ่งสิ้น ทายถูกสม อารมณ์สรรค์
 ชะตางาม ดังราชา วิลาวรรณ
 ครูเดียวพลัน วายลับ ดับชีวา
 มนุษย์เรา เกิดมา ถ้าเกียจคร้าน
 จะทำการ สิ่งใดใด อย่างไรหนา

อย่าเชื่อหมอ ทายทุกข์โศก โชคชะตา
 รอเวลา คอยทิพย์ สมบัติชม
 หมอว่าดี ก็ต้องหมั่น ขยันด้วย
 จึงจะช่วย ให้ได้ ตั้งใจสม
 หากโชคดี ปลอญความ ตามอารมณ์
 จะระทม รับผลร้าย เมื่อปลายมือ
 หมอว่าร้าย ก็อย่าฝ่อ ห่อหัตถ์นี้
 ทำทุกสิ่ง แบบฉบับ คนนับถือ
 สงสัยใด ในข้อความ ตามกุนชื้อ
 เกียรติจะสื่อ ชื่อกำจร บวรไกล
 จงดูเยี่ยง นายดำ ผู้กรรมมาก
 ยอมลำบาก งานก่อ ปไฉไล
 จึงมีสุข ทุกทิวา ราตรีไป
 นายแดงไชร้ กลับโชคอับ ดับชีพเอย

เถรตรงเกินไป

แต่ครั้งกาล นานมา กระทาชาย
 จะวอดวาย ชีพลับ ดับสังขาร
 จึงเรียกบุตร พี่น้อง สองกุมาร
 มาแจ้งสาร ความลับ กันอัปจน
 ข้อที่หนึ่ง ฟังจำ คำพ่อไว้
 ถ้าใส่ใจ แล้วคงเห็น จะเป็นผล
 จะรุ่งเรือง เฟื่องฟู ชูสกนธ์
 ณ บัดนี้ พ่อจะแจ้ง แห่งคดี
 ทุกคืนวัน กินเข้า เข้าหรือค้า
 เจ้าจงทำ ให้ประเสริฐ จะเกิดศรี
 อาศัยแสง เทียนเล่มใหญ่ ไฟอัคคี
 ลากจะมี เหลือสิ้น คนยำเกรง
 ข้อที่สอง ต้องล้อมรั้ว ครัวและบ้าน
 ด้วยงาสาร เขียวเสื่อ เชื้อเขนง
 ไว้ป้องกัน โจรพาล ขาญนักเลง
 จะได้เขลาง นอนสบาย ทั้งกายใจ
 พ่อจบคำ ร่ำว่า ผวาจับ
 เนตรช้อนกลับ ดับชี วิตักษัย
 สิ้นลมปราณ ดวงวิญญาณ ก็ผ่านไป
 สูโลกใหม่ ไร้ทุกข์ สุขสำราญ
 จะกล่าวฝ่าย ชายหัวปี ศรีสวัสดิ์
 ผจงจัด งานศพใหญ่ อันไพศาล

สนองคุณ ท่านบิดา บพพจารย์
 ทำบุญทาน มากมาย หลายร้อยพัน
 พอเสร็จกิจ ล้อมรั้ว ครีวและบ้าน
 ด้วยงาสาร อย่างแพง แข็งขยัน
 ทั้งควั่นเทียน เล่มโต ไชอนันต์
 อยู่หลายวัน จึงได้สม อารมณ์ปอง
 ถึงเวลา อาหาร ทานเข้าคำ
 ถือตามคำ บิดาสั่ง ผังสมอง
 เกล็ดจุดเทียน ทุกมื้อมยาม ตามท่านอง
 แม้บ้านช่อง จะสว่าง แสงกลางวัน

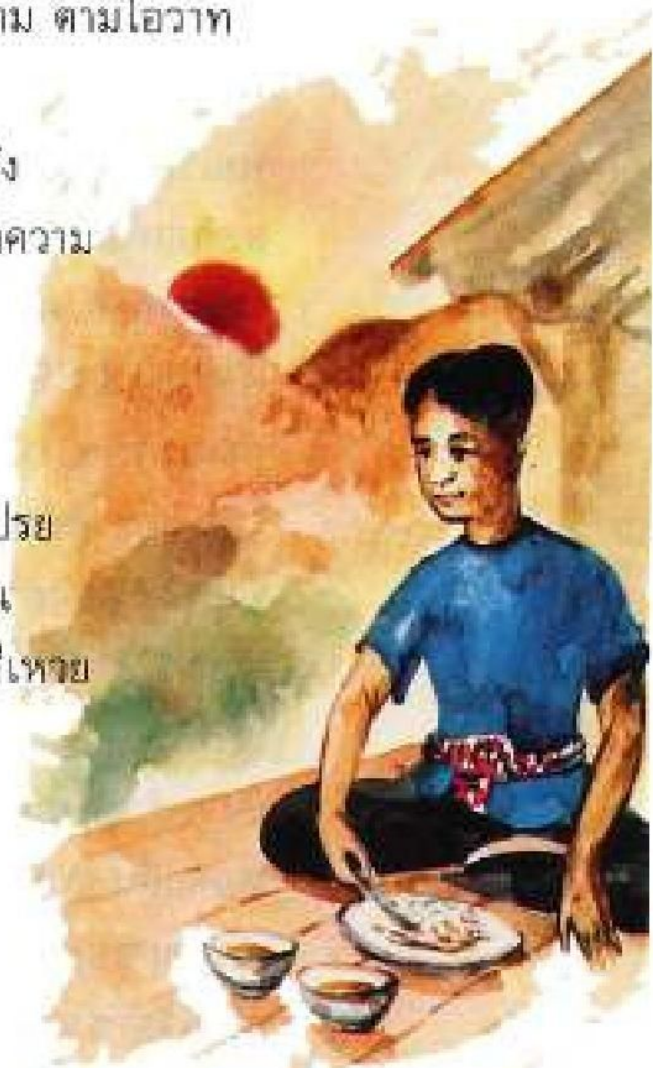

ถ้ามือเย็น รอไว้ ให้จนมืด
แกงเย็นซืด ก็ไม่ว่า คุณ่าขัน
เพราะต้องการ ชวลา งามตาตรัน
ดั่งนวลจันทร์ เรื่องระยับ จับชายคา
โอวาสสอง ล้อมรั้ว ทั่วตลอด
งาช้างทอด เรียงราย ทั้งซ้ายขวา
ประชาชน ทั่วไป ในพารา
ต่างก็มา ชมบ้าน สถานเรือน
เห็นงาม สีนวล ยิ่งชวนพิศ
เหล่าโจรคิด กระหือมิใจ ใครจะเหมือน
พอเวลา ฟ้าคล้า ชะอำเดือน
สะกิดเพื่อน เอาเถิดหวา อย่าช้าเลย
กระซกกัน คนละอัน แล้วปล้นวิ่ง
ทั้งชายหญิง มีรอร่า อยู่ช้าเฉย
ต่างฉกฉวย งามตาม ตามเสบย
ไปลงเอย ที่ห้องโถง โรงจำนำ
รุ่งอรุณ แสงสว่าง กลางอากาศ
เดียรดาษ รอยโจร่า อย่างน่าซ่า
เจ้าหนุ่มลูก ผูกงาใหม่ ไว้ตามคำ
บิดาพราห์ สอนไว้ เมื่อโกสัตาย
พอดตกคืน หายปล้น เช่นวันก่อน
เข้าซอกซอน ซื่อผูกใหม่ ตั้งใจหมาย
ครบเจ็ดครา ทรัพย์มอด ลงวอดวาย
ผ้าพันกาย แทบไม่มี อยู่ที่ตัว

ลงสุดท้าย ขายบ้าน สถานที่
ไม่ถึงปี จนเอี้ย ทั้งเมียผัว
ทนซื้อเทียน จุดแทนได้ ไว้ในครัว
แต่ริมรั้ว ไม่มีงา มาล้อมเรือน
ต่อมาหน้อย เงินหมด สลดจิต
เพราะความคิด ปัญญาไร้ หาใครเหมือน
เชื่อคำพ่อ มีปรวนแปร หรือแซ่เขื่อน
แม้เพื่อนเพื่อน เดือนเท่าไร ก็ไม่ฟัง
แถมกู้เงิน ซื้องางาม ตามโอวาท

พ่อประสาธ สั่งไว้ ตั้งใจหวัง
ยอมขัตสน คนดูแคลน แสนน่าชิง
หลายร้อยชั่ง เป็นหนี้เขา ด้วยเบาความ
ขอกล่าวถึง น้องชาย รongลงมา
ไวปัญญา เรื่องวุฒิ คนสุดท้าย
ยินคำพ่อ ก็อุตส่าห์ พยายาม
คิดแปลตาม คำเทียบ ที่เปรียบเปรย
เทียนเล่มใหญ่ นั้นไซ้ไร ไซ้ไกลอื่น
ตอนกลางคืน ใช้แสงจันทร์ นั้นซีหาย
รีบกินเข้า อย่าให้ทัน ตะวันเลย
มินั่งเฉย การงาน บ่คร้านกาย
อันเขี้ยวเงา สรวพัด สัตว์สี่เท้า
ที่นอนเห่า กัดคน จนล้มหงาย
ทั้งภักดี ซื่อตลอด ซื่อพอควาย
ไม่ทำร้าย เนรคุณ ผู้ขุนตน

เสียงมันไว้ ใส่ขโมย โดยคำสั่ง
 รู้ระวัง ขับคนร้าย ได้สมผล
 รักษาสงบ สบสำราญ บานกมล
 ถนอมชน ทวีพย์สมบัติ สวัสดิ์
 ไม่เปลืองไฟ ได้เทียน พอเจียนค่ำ
 กิจกระทำ เร็วพลัน ขม้นขมิ
 กินอาหาร เมื่อกำลัง แดดยังมี
 เมียเป็นศรี ช่วยคิดอ่าน การบ้านเรือน
 เจริญสุข ภิญโญ สโมสร
 เกียรติขจร ลือไกล ใครจะเหมือน
 วิทยา ดีแน่ ไม่แซ่เขื่อน
 ปวงเพื่อนเพื่อน รักค้ำับ อภิวันท์

พ่อพี่ชาย ไว้ปัญญา ชะตาขาด
 ต้องนอนบาท วิถี หมดศรีสันต์
 ลงขอทาน แลบข้าง ทางจรัส
 เพราะตื้อตัน ไว้สติ ไม่ตริตรอง
 จะทำการ อันใด จงได้คิด
 เร่งพินิจ ให้งาม ตามสมอง
 อย่าเถรตรง เรื่อยเจื้อย เปื่อยลงคลอง
 ผิดทำนอง ลงท้าย เคาระห์ร้ายเอย

จีนสองเกลอ

ขอกล่าวถึง สองนาย ชายจีนหนุ่ม
 ความจนรู้ม รุ่งวัด ตัดสุขา
 จิงละญาติ มาตุภูมิ ปิตรมา
 มุ่งตั้งหน้า หากิน ในถิ่นไทย
 ทั้งสองคน ตั้งสัตย์ ปฏิญาณ
 ต่างสาบาน แน่วแน่ ไม่แปรไซ
 ขอกินปลา จวบชีวา จะบรรลือ
 แม้ยังไม่ มีทรัพย์ นับสี่พัน
 ไม่แตะต้อง เปิดไก่อ หรือไข่หมู
 อีกหอยปู ของดีเลิศ ประเสริฐสรรพ
 ฝนอมเขียม เข้มกายี ทุกวัน
 รู้เข็งขัน รู้สถาน กาลเวลา

ครั้นอยู่มา วันหนึ่ง จึงนายเล็ก
นามของเจ๊ก ที่พราด จากวงศา
ละเมืองจีน สู้อิน สยามา
เดิมเมื่อขี้ล่า เสร็จจากงาน การประจำ
ผ่านตลาด เห็นไก่ ที่ตายแล้ว
วางอยู่แฉิว ถูกราคา อย่างน่าขำ
เพียงครึ่งหนึ่ง กึ่งปลา ที่เคยทำ
แกงต้มยำ กินจนอิ่ม เหลือประมาณ
จึงยืนตรอง มองว่าพึง คะนึ่งนึ่ง

แล้วตริตรึก เทียบราคา อย่างกล้าหาญ
ใจหนึ่งกลัว เสียสัตว์ ปฏิญาณ
คำสาบาน ว่าจะไม่ กินไก่เลย
แล้วหวนคิด ว่าราคา ปลาวันนี้
กลับแพงจื้ กว่าไก่ ที่ตายเฉย
เราควรเปลี่ยน จากสถาน การที่เคย
ควรลงเอย ด้วยกินไก่ ที่ไม่แพง
อันคำสัตย์ หวังประหยัด ชนทรัพย์
ไซ้ถึงกับ ยึดมั่น อย่างขันแข็ง
เนื้อไหนถูก จำต้องใช้ ใส่หม้อแกง
สองแสดง ซิมไก่ ไว้สักคราว
คำริพลาง ทางจ่าย ไปห้าบาท
จากตลาด สู่บ้าน สะพานขาว
รีบจัดแจง ปรงอาหาร ทั้งหวานคาว
เสร็จหุงข้าว อาบน้ำ ชำระกาย

แล้วนั่งลง กินไก่ วิไลรส
 จนเกลี้ยงหมด ก่อนตะวัน จะพลันหาย
 หอพลบค่ำ พักผ่อน นอนสบาย
 แต่ไม่วาย รำพึง ถึงไก่ตอน
 วันรุ่งขึ้น ตัดใจ ไม่หายอยาก
 จึงปันปาก บุกดลาด ลาดสิงขร
 หวังประสบ ทวิบาท สัตว์สองกร
 บทจร หลายเที่ยว เหี่ยวหัวใจ
 พยายาม หาไก่ ที่ตายเอง
 เพราะยังเกรง แพงราคา กว่าปลาไหล
 ชีให้ฆ่า คงอัตรา สูงเกินไป
 ถอนฤทธิ์ พลงเดิน ตามเนินทาง
 แต่เคราะห์ดี ได้ประสบ พบหนึ่งตัว
 ที่ริมรั้ว ใกล้ตำบล ถนนขวาง
 จึงรีบซื้อ มิให้ทัน ใครกันกาง
 แล้วเหาะอย่าง กลับบ้าน สถานเรือน
 ในคือนั้น อาหาร พานอวยรส
 ไม่หวานสด ดังวันวาน ประมาทเหมือน
 จึงรู้สึก นึกทราบแน่ มิใช่เชือน
 ไก่ชีเรือน รสปร่า ไม่น่ากิน
 จำจะลอง ชีให้ฆ่า เพียงคราเดียว
 คงเด็ดเดี่ยว อร่อยสม อารมณ์ฉวี
 ราคาแพง แต่ก็ได้ สมใจจินต์
 คงไม่สิ้น หมดกระเป๋ ไปเท่าใด

เพียงมือหนึ่ง จึงจะกลับ รับทานปลา
 ตามฐานา คนจน โพนสมัย
 ดำริพลง ทางย่อง จากห้องใน
 แล้วตรงไป ยังตลาด ลาดซีเมนต์
 เลือกไก่ตอน ก่อนข้างใหญ่ ได้ตัวหนึ่ง
 ที่หนักอึ้ง อ้วนงาม ตามความเห็น
 สั่งให้ตัด คอเชือด เลือดกระเด็น
 แล้วทำเป็น ไก่พะแนง แกงอย่างดี
 โอหารส ตั้งได้ทาน อาหารทิพย์
 อร่อยลิบ สูงเลิศ ประเสริฐศรี
 ได้กินไก่ นอนสบาย ในราตรี
 เพิ่มทวี วิตามิน บำรุงแรง

พอตอนเช้า ไก่ปลุก ลูกแต่ตรู
 รีบเดินจู่ สู่การงาน อย่างขยันแข็ง
 ตกตอนบ่าย ฝึใจ ไก่พะแนง
 อยากกินแกง สุกุนา ปลาต้มยำ
 เลิกสันโดษ ในมัจฉา เช่นปลาทอด
 ใจแน่วจอด รักปึกษา อย่างน่าฆ่า
 ลืมปลาแห้ง กระเทียมดอง ของประจำ
 ซื่อไก่ฆ่า อยู่ห้าวัน รสพสนคลาย
 จึงเปลี่ยนเป็น สัตว์อื่น ที่ตีนดาษ
 เต็มตลาด แต่ราคา น่าใจหาย
 ถึงแพงมาก อยากกิน ลั่นเสียดาย
 เพียรตะกาย ซ้อมัน วันละตัว

แม่ห่านเปิด หอยปู สู้สละ
 ความตะกละ เทกระเป่า ตั้งเจ้าสัว
 อยู่เพื่อกิน ทุกสิ่งสิ้น จนสิ้นวัว
 หมดเกรงกลัว เสียคำสัตย์ ปฏิญาณ
 ทุนทรัพย์ ร้อยหรือ ไม่พอจ่าย
 ทูรันทุราย หลับตา เห็นอาหาร
 ปลาปูเค็ม เต็มเบือ เหลือร่ำคาญ
 เคยสำราญ แต่ของดี จนพิกาย
 กว่าจะได้ รู้สึก สำนึกตัว
 เลิกเมามัว รับประทาน ก็นานสาย
 สดางค์เดียว ก็ไม่เหลือ เบื่อเจียนตาย
 แสบวางวาย หนาวเหน็บ เจ็บกมล
 จึงเซซัง ยังมิตรเก่า ร่วมเผ่าเพศ
 ด้วยมีเจตน์ ขอฟ้านัก เพื่อนสักหน
 สารภาพ ความผิด ติดตัวตน
 เพราะความจน บากหน้า มาขอทาน
 จะกล่าวฝ่าย นายดำ เป็นอาเสี้ย
 มีลูกเมีย สูงศักดิ์ อัครฐาน
 รวยบ้านช่อง ตึกโต มโหฬาร
 แสนสงสาร เพื่อนรัก ยากจนลง
 จึงไต่ถาม ความเก่า โยเงาใจ
 ให้รับโทษ ทรัพย์แหลกลွ่ย เป็นผุยผง
 พอทราบความ มีจิต คิดจ้านง
 มุ่งปัดตรง ช่วยสหาย ในทันที

ให้เนาเรือน สุดท้าย ทางปลายสวน
 ยุงไม่กวน ไกลทุกข์ แสนสุชี
 ส่วนอาหาร การสะเปียง เลี้ยงชีวี
 มอบกินฟรี เพียงปลาแห้ง แกงกับใบ
 มะขามน้อย สอยจากต้น ชนกระท่อม
 ที่เตี้ยค่อม เพียงหลังคา เรือนอาศัย
 ห้ามของอื่น ทุกประการ สถานที่
 มียอมให้ ตามใจเกสอ ละเมอกิน
 นายเล็กสู้ กัดฟัน ทนบันบาก
 เชื้อเพื่อนยาก ออกขับ ขามอับสิน
 ใบมะขาม ต้มปลา เป็นอาจิณ
 จนใบสิ้น หมดต้น จนปัญญา

จึงผันพักตร์ ปรีक्षा ทานอาเสี่ย
 ให้อาเสี่ย โปรดจงฟัง อย่ากังขา
 พฤษภาโกวัน ทำใจดี โปรดขึ้นมา
 กรุณา กินอันได้ ไหมคุณเธอ
 นายดำฟัง นั่งยิ้ม กระทบมือบอก
 ไม่ได้ดอกร อนุชา อย่าเขยอ
 เพราะเสียสัตย์ อัฐจึงปัน จนอย่างเกลอ
 ขืนมัวเผลอ ดังปีกลาย จะตายเร็ว
 จงไปเก็บ จากต้นใหญ่ อยู่ท้ายสวน
 เป็นของควรร รักษาสัตย์ไซ้ ไม่ไหลเหลว
 ยึดคำมั่น สัญญาไว้ ไชของเลว
 ถึงตกเหว เทพช่วย ไม่ม้วยมรณ
 ถ้ามะขาม ต้นใหญ่ ใบหมดสิ้น
 จงผ่นผิน มาแจ้ง แห่งอักษร
 เราอาจยอม ตามคำ พร้าสุนทร
 อย่าอาวรณ์ เลยหนา อาหารกิน
 กินเพื่ออยู่ กินกันตาย ได้ทุกสิ่ง
 อย่าประวิง การทำมา หาทรัพย์สิน
 เราจากเมือง มารดา มาสู่ดิน
 ประเทศถิ่น จงสันโดษ ประโยชน์ตน
 ได้ฟังคำ ร่ำว่า หันหน้ากลับ
 นายเล็กจับ เสียมชุด ไม่หยุดชน
 ถึงเหนื่อยงาน แต่สำราญ บานกมล
 ด้วยหวังผล สี่พันบาท ยังขาดไกล

แล้วแค้นใจ ตัวเอง ด้วยเพรงก่อน
 ได้ยกย่อน คืบคำสัจย์ ปัดไถล
 นายตำรวจ ตัวยังจน คนจัญไร
 เพราะอ้ายไก่ เจ้ากรรม มาทำเวร
 จึงก้มหน้า กินปลาแห้ง แกงมะขาม
 เล็กตะกลาม เยี่ยงลูกศิษย์ ทิดท่านเถร
 ประพฤติตน แน่หนัก ตามหลักเกณฑ์
 ต้องเลอเพล จึงกลับมา หาข้าวกิน
 ดำเนินชีพ เยี่ยงนี้ จวบปีกว่า
 อาเสียดำ ถูกอารมณ์ สมถวิล
 เดินมาเยี่ยม ห้ามให้หยุด ยามชุดดิน
 แล้วเผยผืน ปากเอ่ย เช่นเคยกัน
 อีกปราศรัย เรื่องใบ มะขามน้อย
 ที่เกลอสอย ต้มแกง แข็งขยัน
 ว่าร่อยหรอ หรือพอกทาน ไปนานวัน
 นายเล็กพหลัน รีบตอบ ว่าขอบคุณ
 ใบมะขาม ดันใหญ่ ไม่รู้หมด
 หยาดฝนหยด มิได้หยุด ช่วยอุดหนุน
 แดกกิ่งใหม่ ไม่ทันกิน จนสิ้นทุน
 นับเป็นบุญ ก้อยพิบัติ สวัสดิ์
 นายดำฟิง นั่งอ้อม กระหม่อมจิต
 ดำริคิด ปริศนา สมราศี
 แล้วตอบความ ตามภาษา จินวาที
 น้องอย่ามี ใจพิโรธ โกรธพี่ชาย

จะเปรียบเทียบ ให้ฟัง ดังเราสอง
 ฝูงเงินทอง ต่างกัน อย่าพาลันหมาย
 มุ่งใช้สอย เพลิดเพลิน เกินสบาย
 จะวอดวาย ทรัพย์สิน ลงกินเกลือก
 กระเป๋าน้อง ถ้างลองเปรียบ เทียบต้นไผ่
 ที่ใบโกร๋น เพราะเก็บกิน จนสิ้นเหลือ
 กิ่งก็น้อย ไร้ทุน มาจนเจือ
 ต้นไม่เหี่ยว ดอกเบี้ยช้า มาไม่ทัน
 ฝูงเงินเสีย เปรียบไซว์ ต้นใหญ่นี้
 เลี้ยงซีวี เองได้ ไซ้สร้างสรร
 กิ่งนี้เกลี้ยง กิ่งโน้นงอก ออกใบพลัน
 ทุกคืนวัน งามปลอด ตลอดกาล
 จะใช้จ่าย เท่าไร ไม่มีหมด
 มีทางชด เชยได้ หลายสถาน

ถึงจะกิน เปิดไก่อ่ ไปทุกวาร์
 ก็ประมาณ เพียงเสี้ยวไซ้รำ รายได้เฮีย
 ทุ่งของน้อง เงินทองน้อย ย่อมย่อยยับ
 เมื่อเทียบกับ รายจ่าย มากมายเสีย
 จึงเดือดร้อน ภายหลัง นั่งหน้าเพี้ย
 รู้สึกเฮีย ปิดหีบไม้ ไต้งบคุลย์
 อาต๋นน้อย จงจำ คำพิวว่า
 มีเงินตรา สองสามพัน อย่าหันหัน
 ด่วนใช้จ่าย มากเกิน เพี้ยนสิมทุน
 จะต้องวุ่น วายตาย เมื่อปลายมือ
 ถ้าเกลอมี เงินทอง สองสามซัง
 วัรักษะวัง ดอกเบียดัน คนนับถือ
 ถนอมเงิน บำรุงตน ู้ปรนปรือ
 เพียงอ้อมมือ สุขกาย สบายใจ
 ถ้ามีทรัพย์ มากมาย หลายล้านซัง
 เชิญประดัง ความสุข ทุกสมัย
 มีเมียน้อย รูปหล่อ อรทัย
 กินตื่นไก่อ่ หนวดเต่า หรือเขาแมว
 คงไม่มี วันจน ทนลำบาก
 เพราะเงินมาก รายได้ มาหลายแถว
 เหมือนมะขาม ต้นใหญ่ กิ่งหลายแนว
 งามพราวแพรว เขียวขจี ทุกวัน
 นายเล็กฟิง ได้สติ ดำริคิด
 เรานี้ผิด มากจริง ทุกสิ่งสรรพ

ดีแต่กิน ให้เริ่งรึ้น หวานชื่นมัน
 จึงรับทัณฑ์ ด้วยตะกละ ไก่พะแนง
 แด้นั้นมา ก็อุตส่าห์ พยายาม
 ประพฤติตาม คำเพื่อน เดือนให้แสง
 แม้งานหนัก บากหน้าสู้ สู้เต็มแรง
 อาหารแพง ไม่ยอมเจอ ละเมอกิน
 เพียงเข้าด้อม แจ็กไก่ ไซ้อิ้วโละ
 อยู่บนโต๊ะ ก็ดีสม อารมณ์เอวิล
 ประหยัดเงิน หนักหนา เป็นเอาจิต
 ประมาณสิ้น เวลาห้าหกปี
 เลื่อนฐานะ รวยเงินตรา เป็นอาเสี่ย
 ได้ลูกเมีย ชื่นชม สมศักดิ์ศรี
 เพราะความสัตย์ ยึดมั่น ในขันติ
 จึงทวี ความสุข ทุกวันเอย

สัตว์สอพลอ

๖๕

ขอเล่าเรื่อง โบราณ แต่กาลก่อน
พนาคร เกิดยุค ทุกข์สมัย
สิ้นอาหาร น้ำแห้ง ทุกแห่งไป
ต่างร้อนใจ ถ้วนทั่ว ด้วยกลัวตาย
จึงท่นท้าว สิงหรา พระยาสัตว์
หวังกำจัด เหตุร้อน ให้ผ่อนหาย
เรียกประชุม สัตว์ทุกตัว แม้วัวควาย
ต่างผืนผาย สู่ลาน ชานพงพี
พอพร้อมกัน จึงตรัส ดำรัสว่า
องค์อินทรา เจ้าฟ้า ในราศี
ทรงพิโรธ โกรธเรา ชาวโลก
เราคงมี บาปโต โขณันต์

ขอพวของท่าน ทุกคน จ้านนบาป
 สารภาพ ความจริง ทุกสิ่งสรรพ
 ไครผิดมาก ก็จงมา บูชาอัญ
 เพื่อผ่อนผัน ให้พระเจ้า บรรเทาเคือง
 จะแรกเริ่ม ด้วยข้าเจ้า มีคราวหนึ่ง
 เคยกัศทิ้ง แกะน้อยใหญ่ ในป่าเหลือง
 ตั้งหลายตัว โดยไม่มัว กลัวไครเปลือง
 ถือว่าเชื่อง เรื่องเดชา บารมี
 อันแกะน้อย มิได้ทำ ข้าข้าจิต
 นับว่าผิด หนักหนา น่าบัดสี
 มาเกี่ยวกิน จนมันดิน ลิ่นชิว
 ขอมุนี้ จงปรึกษา โทษข้าเทอญ
 แสมบางครา คนเลี้ยงแกะ แวะนอนหลับ
 ข้าก็จับ ฟาดลง ในดงเขิน
 ฉีกอุทร ฟอนกินไส้ ไกล่แนวเนิน
 ริมทางเดิน สู้บุรี ศิวไสซ์
 ข้ามุนี้ เห็นว่า ข้าผิดมาก
 ทุกคนอยาก ให้เราชี วิดักษัย
 เราก็ยอม มรณา ขอลาไป
 ถวายไท จอมฟ้า บูชาอัญ
 แต่ใจข้า ว่าควรฟัง ท่านทั้งหมด
 ไม่พูดปิด ใช้ลิ้นเอก แสวงเสกสรร
 แฉงความผิด ด้วยใจจริง ทุกสิ่งอัน
 ให้ทั่วกัน จึงค่อยตริ คัดพิจารณา

จะกล่าวฝ่าย นายสีขา หมาจิ้งจอก
 จิ้งก่าออก จ้านรธา อย่างกล้าหาญ
 ขอเดชะ วรวงศ์ ผู้ทรงญาณ
 พระผู้ผ่าน พงษ์ภู สัตว์ทั้งมวล
 พระองค์ทรง รอบคอบ เกินขอบเขต
 ด้วยมีเจตน์ กรุณา จนน่าสรรเสริญ
 ชีวิตแกะ ไร้คำ บาหากวน
 นับคำนวณ มันคือเหี้ย อันเดียพราม
 ที่ทรงโปรด ลดเกียรติ มาเหยียดฆ่า
 ด้วยบาบา พระคุณพัน จนล้นหลาม
 มันตายไป ดังไร้มืด ไปหมดซาม

ควรเป็นความ กรุณา แสนปราณี
 เป็นความชอบ ยิ่งใหญ่ อันไร้โทษ
 อีกทั้งโปรด ปลดทุกข์ ให้สุข
 คนเลี้ยงแกะ เนาคง แนวหงพี
 สิ้นชีวี เขาอาจไป ในวิมาน
 เราทั้งปวง บควรเมิน สรรเสริญท่าน
 ผู้ก่อการ ดับทุกข์ นำสุขคานต์
 ด้วยการปลิด คนต้อย ให้ม้วยปราณ
 สู่สถาน แดนสวรรค์ ชั้นเทวา
 สัตว์ทั้งหลาย ได้ฟัง ต่างสาธุ
 ทุกตัวมุ สอพลอ อย่างพ้อหมา
 จิ้งจอกแก้ง แสรั้งสร จ้านรรจา
 ต่างวันทา บารมี สีหะพลัน
 แล้วถึงเวร สัตว์ไพร ใหญ่อื่นอื่น
 ออกมายืน สารภาพ บาปมหันต์
 ล้วนโทษหนัก มิควร ด่วนผ่านกัน
 คำปิดผัน ของจิ้งจอก กลับกลอกดี
 ให้กลายเป็น คุณงาม ความวิเศษ
 สัตว์เรื่องเดช ไกลผิด วิศิษฐ์ศรี
 ทั้งช้างสาร เสือดาว ชาวหงพี
 แม้หมาหมี เกียรติล้ายอง บด้องหัตถ์
 ในที่สุด ถึงนายลา มหาเชอ
 มายืนเทอ ท่ามกลาง อย่างน่าชื่น
 แฉ่งบาปเก่า ที่มีชอบ ประกอบกรรม

ว่ามีวัน หนึ่งเดิน ตามเนินทาง
 เลี้ยวเข้าวัด ผ่านกุฏิ ซึ่พระสงฆ์
 เขียบย่ำตรง สนามหญ้า ที่หน้าขวาง
 ดุณชะอุ่ม หอมยั่ว ไปทั่วปราง
 แล้วมีลาง ตาเขม่น เย็นทั้งตัว
 เกิดลมวิ้ง เวียนศีรษะ แทบจะล้ม
 เพราะความหิว มาระดม จึงก้มหัว
 แทะหญ้าพระ สี่ห้าใบ ไร้ความกลัว
 เป็นความชั่ว หรือหาไม่ อยากใครฟัง
 สัตว์ทั้งปวง ร้องไห้ ไชโยลั่น

จับให้มัน มัดมันมา แถมตราสั่ง
 เบียดเบียนพระ ไซ้ของควร ส่วนน่าชิง
 ทำให้บัง เกิดเหตุร้าย ในแดนดิน
 เป็นความผิด ร้ายกาจ ที่อาจหาญ
 อวดรังควาน แม้องค์ สงฆ์ครองคิล
 หย้าในตง พงพี มีไม่กิน
 ควรลากลิ้น บุษายัญ ก่อนวันงาย
 ต่างจัดแจง ก่อไฟพลุ่่ง แสงรุ่งโรจน์
 ประกาศโทษ เจ้าลา แขนงหน้าหงาย
 อ้อนวอนฟ้า ให้บรรเทา เบาระคาย
 แล้วโยนกาย ลาใส่เพลิง เถกิงเอย

หลงเมียฆ่าแม่

ขอกล่าวถึง กระต่ายไทยนายหนึ่ง
 นามกระเนิง มีเมียรัก งามนักหนา
 เขาวมาลย์ มีเสน่ห์ ทุกเวลา
 เธอว่ากา ผัวว่ากา ว่าตามกัน
 ทุกคืนวัน เพียรประนอม นอนมจิต
 นางทำผิด ก็มีเกลียด คิดเด็ดฉันท
 อยากได้โต ผัวตามใจ ให้ทุกอัน
 สารพัน หลงเมีย เฝ้าเคลี้ยคลอ
 ครันอยู่มา วันหนึ่ง จึงนางเมีย
 เล่นไฟเสีย หน้าเศร้า นั่งเฝ้าหอ
 แถมแม่ผัว ดุก็ญญา ทั้งคำทอ
 นวลละออ เคืองแค้น แสนระกำ
 ยามสายัณห์ ผัวกลับมา ภรรยาบอก
 ว่าข้าชอก ประสาทเอ็น ไม่เป็นส้า
 ลูกแม่ดำ ต่อหน้าเพื่อน ไม่เงื่อนงำ
 เธอจบคำ ว่าจ้ะลา สามีไป
 กระเนิงฟัง นั่งขึง ตะลึงคิด
 ใ้มีมิตร นวลละอออง ไม่ผ่องใส
 หุนหัวผัว ไม่ต้องมัว กลัวผู้ใด
 เราเป็นใหญ่ ในบ้าน ชานุกัดดา
 แม้คุณแม่ ทั้งสอง ของน้องพี่
 ก็ไม่มี อำนาจ วาสนา

จะมาเหยียบ จมูกเล่น เซ่นนกกา
 ตัวพี่ยา จะไปฟัน ให้บรรลัย
 แล้วฉวยดาบ แตะนางจุด ให้หยุดยั้ง
 ทูนหัวฟิง เมียมึงมิตร พิสมัย
 ออย่าอ้อฉาว ผิดทำนอง คลองธรรมไป
 จงแก้ไข ด้วยอุบาย แยกค่ายดี
 เมื่อถึงยาม นิทรา ราชรีสงัด
 จงกำจัด แม่กระเด็น ให้เป็นผี
 แบกเตืองไป โยนให้ ไกลวารี
 จะไม่มี ใครเห็น เป็นพยาน
 คะนึ่งฟิง นั้งยืม รีมแก้มปริ
 น้องตำริ น่ารัก สัมครสมาน
 เฉลียวฉลาด ปราดคม สมควรการณ์
 จงสำราญ เอ็นอุรา เกิดยาใจ
 แต่พี่ยัง เป็นห่วง ดวงไฟปิด
 ยกเตียงผิต กิจอาจ พลาดไถล
 ไปโดนเตียง มารดา อรทัย
 ผิดตัวไป นะเจ้า ไม่เข้าที่
 น้องจงเอา ผ้าหรือปาน ไปพันไว้
 ที่ตรงได้ เติงของ มารดาพี่
 เป็นเครื่องหมาย ช่วยให้ จำได้ดี
 เพราะเธอมี แม่อีกเตียง นอนเคียงกัน
 นางได้ยิน รีบจู้ สู้เตียงแม่
 ผัวเอาแพร ผูกแสดง ดังแสวังสรร

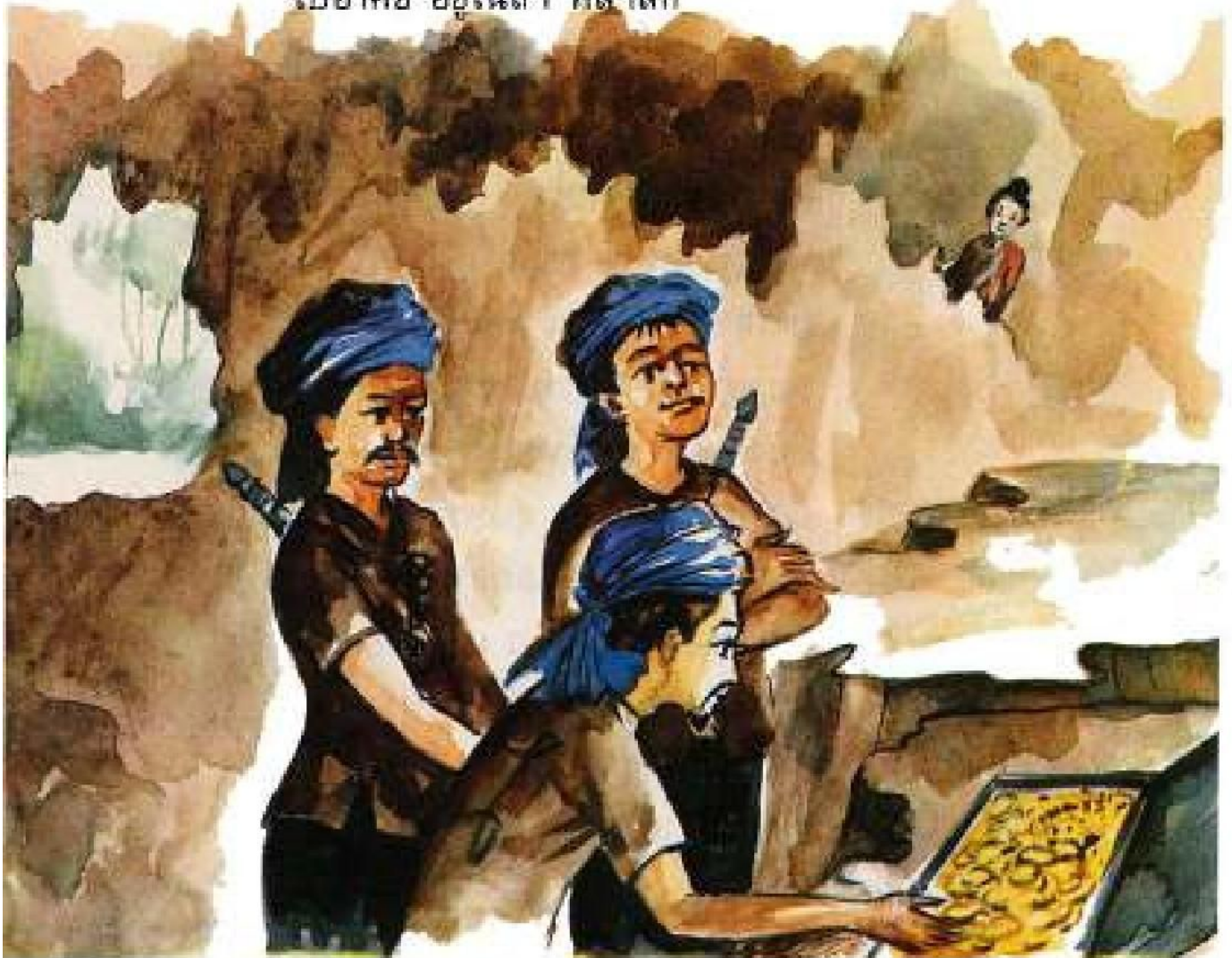
มารดาเห็น แต่ทำไ้ ไม่ไหวหัน
 มุ่งตะบัน หนักมากกิน จนสิ้นพละ
 หญิงชรา บัญญาไว ใช้กลศึก
 ไม่หันดึก ผูกผ้าใหม่ ไว้อย่างทรู
 ที่เตียงแม่ ของสะไ้ ไม่เอ็นดู
 มันสอนชู้ น้าแม่ได้ ใจฉกรรจ์
 แล้วนอนรอ ดูลูกชาย ในยามดึก
 เสียงกักก็ก เตียงแม่ยาย ยกผายผัน
 ให้อูกลูชาย ศรีสะไ้ ใจอาธรรม
 ให้ทุกข์ท่าน ทุกข์นั้น พลันถึงตัว
 หวังจะฆ่า แม่สามี ชีวาม้วย
 กุศลช่วย กลับไม่ ไซ้แม่ผัว

แม่ยายตาย เพราะเพลี่ย นอนเงี้ยว
 จิ้งไรหัว แก้วไข ได้ทันกาล
 พอรุ่งเช้า แสงสว่าง กลางเคหาสน์
 ลูกอุบารห์ สรงคงคา ทำสนาน
 เห็นมารดา เดินลงมา หน้าเบิกบาน
 ก็ลงลาน ตกตะลึง อันพึงกลัว
 เมียกระซิบ โธแม่ แม่ตายแล้ว
 ไข่ม้วนแก้ว ต้มเรา หรือเจ้าขร้ว
 แม่สามี โยทะเลน เป็นแม่ตัว
 เราเมามัว คะนึ่งต้ม ล้มทั้งยืน
 คะนึ่งฟุ้ง จึ่งว่า หามิได้
 ความผิดไซร้ แม่น้องรัก ก็ยากผิน
 ด้วยความมืด ในเวลา คราค่ำคืน
 เตียมมีผืน ผ้าแพร แนนทีเดียว
 พืดล้าพบ ประสบมือ จึ่งรื้อยก
 เตะเสือกก ผ่านผ้าห่ม ไหมพรมเขียว
 เป็นความสัตย์ แท้ยิ่ง จริงจริงเขียว
 อย่างจุนเจียว ไกรธผัว ทูนหัวเมีย
 ก็ญายืน จึ่งว่า ถ้าคืนนี้
 พลาดอีกที เถอะข้าไซร้ จะไปเสีย
 เชิญสบาย กอดหมอน ให้อ่อนเพลีย
 จงเคล้าเคลีย แต่ผ้าห่ม ชมสราญ
 ถึงกลางคืน สองผัวเมีย จ้วเงี้ยวลูก
 ต่างคนปลุก กันออกมา หน้าสถาน

ยกเตียงแม่ มุ่งหมาย ให่วายปราณ
 คิดเผาผลาญ ด้วยเพลิง เชิงตะกอน
 มารตรตื่น แต่แกลัง แสรั่งทำหลับ
 ไม่ยับ นอนนิ่ง ตั้งสิงขร
 อุใจลูก ทรพี กลีบร
 ต่างช่วยซ่อน ชูเตียงวาง กลางมรรคา
 แล้วครวโล ไปหา พฤษชาคัน
 ผัวเมียรุ่น เก็บกิ่งไม้ ไล่คู้หา
 ทั้งใหญ่น้อย นอกทาง หว่างหนา
 หญิงชรา ได้ที่ รีบหนีพลัน
 ไปอาศัย อยู่ในถ้ำ ที่ล้าลึก

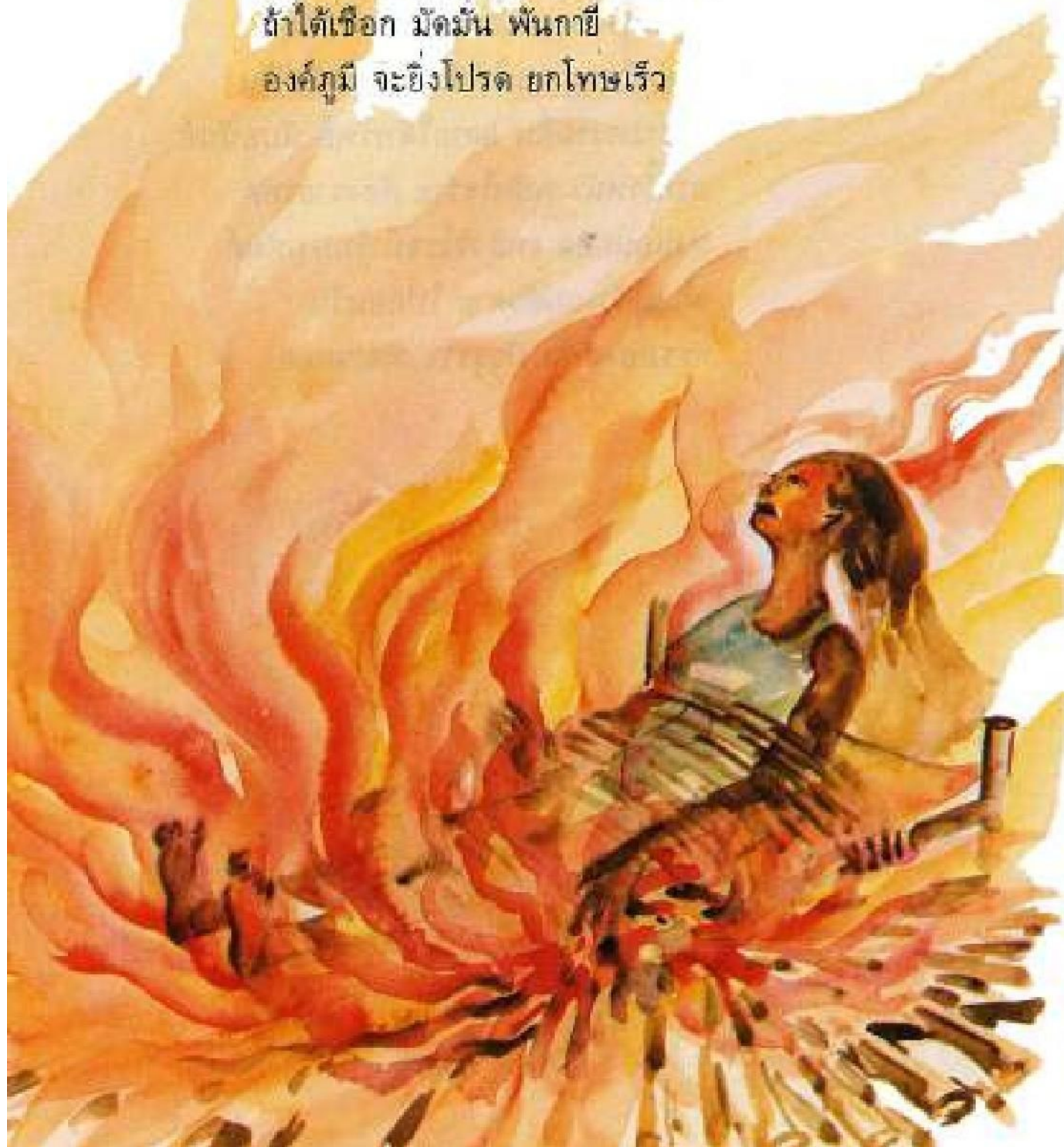

ยามกลางดึก โจรเคยพา กันมาสรร
 แบ่งปันส่วน เงินตรา ทั่วหน้ากัน
 คราตะวัน แสงทอง ส่องแดนดิน
 ขอกล่าวฝ่าย นายคะเนิง กับเมียรัก
 ไปหนึ่งพัก แล้วกลับมา ภูผาหิน
 จุดไฟเผา ให้แม่ตาย วายชีวิน
 เสรีจฉายฉิน กลับบ้าน สถานเรือน
 มารดาเฒ่า เข้าตรู จากคูหา
 พร้อมเงินตรา อุ้งใหญ่ หาดใหญ่เหมือน
 ทั้งเพชรนิล จินดาแท้ ไม่แซ่เชือน
 กลับมาเรือน บ้านเก่า เนตามเคย
 ลูกทั้งสอง มองเห็นเพชร เม็ดโตใหญ่
 ยิ้มละไม สอพลอ ไม่ร้อเจย
 อย่าถือโทษ โกรธลูก ผูกใจเลย
 พลังเอื้อนเอ่ย ถามว่าได้ จากไหนมา
 มารดาฟัง คั่งแค้น แสนฉลาด
 พยาบาท ตอบความ ตามภาษา
 มีองค์เทพ สถิตใน ไพรพนา
 เป็นเจ้าป่า ใจบุญ สุนทรการ
 ถ้าใครถูก เพลิงคลอกตาย วายชีวิต
 พระทรงฤทธิ์ กรุณา มหาศาล
 จะชุบชีพ คืบหาย จากวายุปราน
 แล้วประทาน เพชรทอง กองพะเนิน
 จงดูเยี่ยง แม่นี่ ชี้อูกรัก

ถ้าใครจัก รวยเงินตรา นำสรรเสริญ
ต้องยอมตาย ด้วยพระเพลิง เถลิงเกิน
รุ่งเช้าเดิน กลับได้ ในทันที
ข้อสำคัญ ต้องทนร้อน นอนให้นิ่ง
อย่าไหวติง หลุกหลิก หรือพลิกหนี
ถ้าได้เชือก มัดมัน พันกาย
องค์ภูมิ จะยิ่งโปรด ยกโทษเร็ว

คำวันนั้น ยวดี ศรีสะเกษ
 กำชับให้ สามี มีสิมเหลว
 เอาเชือกผูก พันทั้งตัว ทัวถึงเอว
 แล้วไฟเปลว เผาทั้งเตียง เบียงเมื่อคืน
 อนิจจา ความละโมบ โลกมนุษย์
 บลันสุด ยากหนักหนา สุดฝ่าฝืน
 หลงเชือกกล ทนให้เถื่อ เป็นเหยื่อพิน
 เพราะความตื่น อยากได้ทรัพย์ นับอนันต์
 สมน้ำหน้า หึงใจร้าย ต้องวายวอด
 ลงนอนกอด เพ็งวิโรจน์ ไทสมหันต์
 ข่าแม่ฝัว แม่ตัวตาย ไปก่อนวัน
 กรรตามัน มัจจุราช พินาตเอย

เล่นแร่แปรธาตุ

ขอย้อนกล่าว รวบรวมเรื่อง แต่เบื้องก่อน
 ในนคร หนึ่งมี เศรษฐีแสง
 เนาคาสน์ ย่านสถาน สะพานแดง
 เพียรพลิกแปลง แปรแปลงแปร เปลี่ยนแร่เหลว
 ให้กลับกลายเป็นทอง ผ่องอร่าม
 พยายาม หลายปี มีแต่เหลว
 ทรมานที่ง่าย ถ้าได้รวม คงท่วมเอว
 เหมือนทิ้งแห ไร้ค่า บ้าทุกวัน
 เขวมาลย์ เมียสาว เราร้อนจิต
 สุดจะคิด หักห้าม ความกระสัน
 ของสามี เรื่องแปรธาตุ อนาคตวัน
 วังจรัส ไปปรึกษา บิดาเธอ
 คุณพ่อฟัง ตั้งสติ คำริชอบ
 โดยรอบคอบ รู้ระวัง ไม่พลั้งเพลอ
 แล้วตอบว่า คนกำลัง ยังละเมอ
 เหมือนใช้เพื่อ ไม่ควรห้าม ต้องตามใจ
 ปล่อยให้เป็น หน้าที่ บิดาเข็ด
 แม่ถามเจ็ด อย่าเศร้าหมอง จงผ่องใส
 อันหนามยอก ลองหนามบ่ง ตรงเข้าไป
 อรทัย อย่าขัดขวาง ทางดำเนิน
 แล้วให้หา ลูกเขย มาเชยชม
 ฟังการม ว้าพัน แล้วสรรเสริญ

ว่าเห็นชอบ ตามคำ ร้าเหลื่อเกิน
 ทั้งเผอญ ดนก็รัก สมักรการ
 เรื่องเล่นแร่ แปรรธาตุ สะอาดจิต
 มันเป็นวิท ยาศาสตร์ มาตรฐาน
 พ่อก็อยาก ลองผสม มานมนาน
 แต่ร้าคาญ ที่ยังขาด เพียงบาทเดียว
 วัตถุนี้ หายาก ล้าปากนัก
 ถ้าลูกรัก ช่วยพ่อ บร่อเหลียว
 คงสำเร็จ ได้ยิ่ง จริงจริงเจียว
 ไม่เสียเที่ยว กันควัว มานานปี
 สิ่งนั้นคือ นวลใบทอง ละอองผง
 ต้องผจง ขุดมัน ขมันขมิ

แสนล้ำบาก ไซ่ว่าได้ มาง่ายฟรี
 ลูกช่วยที คงได้สม อารมณ์เรา
 แต่นั้นมา ลูกเขย ไม่เลยละ
 ทุกขณะ ปลุกคั่นกล้วย ด้วยความเขลา
 คัดใบตอง หวังละออง ล้ายองเยา
 ลงนั่งเจ้า ชูดไส่ไถ ขวดโหลเรียง
 ฝ่ายภรรยา เสียตายกล้วย ที่สวยสด
 ทั้งหวานรส เสอวิไล ไครกล้าเตียง
 ส่งคนขาย ตลาดไกล และใกล้เคียง
 ผัวไม่เมียง มองราคา น้ำว่าเลย
 รวบรวมได้ นวลใบตอง สองปีเศษ
 ก็เข้าเขต ตามอัตรา ไม่ช้าเฉย
 รีบนำมา ให้บิดา ภรรยาเขย
 แล้วชวนเอ่ย ให้เล่นแร่ แปรรชาตุลของ
 คุณพ่อฟัง นั่งยิ้ม กระทบจิต
 ได้ตั้งคิด ชื่นชม อารมณ์เสมอ
 เรียกธิดา ออกมาไว สมใจปอง
 ให้น้ำทอง ออกมา บ้างที่
 เป็นตุงตุง วางเรียง อยู่เคียงหัตถ์
 บางตุงคัด ล้วนแท่งทอง ผ่องฉวี
 เศรษฐีแสง ไม่รู้แจ้ง แห่งคติ
 ว่าเงินมี มาได้ อย่างไรกัน
 ท่านบิดา จึงว่า นี่ค่ากล้วย
 เมียเจ้าช่วย เก็บกำไร ได้ครบสรรพ

ทั้งใบตอง ที่ขายได้ ไปอนันต์
 ทุกคืนวัน รวมได้ เป็นก่ายกอง
 ใ้ลูกรัก จงจำ คำพ่อว่า
 อย่าโกรธา เคืองระคาย ให้หมางหมอง
 อันเล่นแร่ แปรธาตุย้าย ให้กลายทอง
 ล้วนเป็นของ ลวงคนโง่ โววาจา
 ไม่มีใคร เคยทำได้ ในโลกนี้
 ทฤษฎี ผิดหลัก มากหนักหนา
 ธาตุตะกั่ว ชั่วศักดิ์ หนักสุธา
 จะแปรมา เป็นสุวรรณ ได้ฉันทใด
 ต่อนี้ไป จงเพียรชอบ ประกอบกิจ
 การพาณิชย์ อย่าบิดเบี่ยง เลี่ยงไกล

เราเป็นคน ใช้สมอง ตรองเร็วไว
 ถ้าสงสัย ถามผู้ รู้เชี่ยวชาญ
 อันปวงปราชญ์ ราชครู ท่านรู้หลัก
 ประเสริฐนัก แสนฉลาด มาตรฐาน
 สิบปากว่า ไม่เท่าตา เห็นชำนาญ
 จะทำการ สิ่งใด จงใคร่ครวญ
 เพิ่งพินิจ พิจารณา ให้ชัดเจน
 ถ้าผิดแก้ ให้ดีพลัน เร่งหันเหวน
 ประกอบกรรม ดีจริง สิ่งทั้งมวล
 จะสุขล้วน ทุกทิวา ราตรีเอย

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์การศาสนา
นายสมิต มั่นใจโรจน์ อู่พิมพ์ดีดเชลกา โทร. ๒๘๑๒๓๕๑

พ.ศ. ๒๕๓๑